

Dziś
w numerze:

* NIE DOKOŃCZONA
SPRAWA...

* NA STRAŻY
PRAWORZĄDNOŚCI

* OKULARY CZY SOCZEWKI
KONTAKTOWE?

* SKARGA SĄDOWA
NA WYMIAR PODATKU

* STAŁE RUBRYKI

Gazeta Współczesna

Proletariusze
wszystkich
krajów
łączyć się!

DZIENNIK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nr 21 (9278)

Białystok — Łomża — Suwałki, środa, 28 stycznia 1981 r.

Nakład: 148.503

A

Cena 1 zł

Narada w Komitecie Centralnym partii

WARSZAWA (PAP) — 27 bm. w Komitecie Centralnym partii, pod przewodnictwem I sekretarza KC PZPR STANISŁAWA KANI, odbyła się narada pierwszych sekretarzy ko-

mitetów wojewódzkich i kierowników wydziałów KC PZPR. W czasie narady omówiono sytuację społeczno-polityczną kraju i aktualne zadania Instancji oraz organizacji partyjnych.

Obrazy madryckie

● MADRYT — We wtorek w stolicy Hiszpanii wznowiono obrady madryckiego spotkania przedstawicieli 35 państw — sygnatariuszy Aktu Kohezyjnego KBWE. Uczestnicy drugiej fazy toczącego się tu od listopada spotkania „Madryt-80” wymieniały poglądy na temat wdrożenia realizacji Aktu Kohezyjnego w Hiszpanii oraz porównywali sytuację między państwami, utrwalenia bezpieczeństwa, rozwoju współpracy w Europie i pogłębiania procesu odprężenia na kontynencie europejskim.

Rozmowy Gromyko — Fischer

● MOSKWA — We wtorek odbyły się w Moskwie spotkania ministrów Spraw Zagranicznych ZSRR — Andrieja Gromyki i NRD — Oskara Fischera, który przybył tu 26 bm. z wizytą na zaproszenie rządu radzieckiego.

Manewry armii amerykańskiej

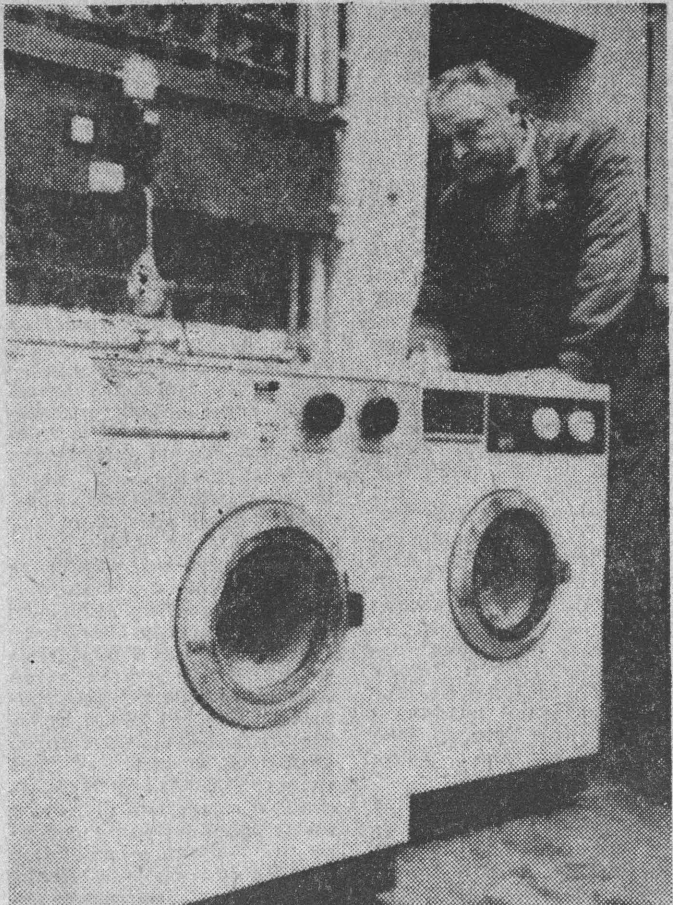
● WASHINGTON — W poniedziałek w Stanach Zjednoczonych i na wyspie Guam rozpoczęły się wielkie manewry armii amerykańskiej, w których bierze udział ponad 500 samolotów i 100 tys. żołnierzy. W jednej z operacji w ramach manewrów opóźnionych, kryptonimem „Global Shield 81” i zaplanowanych na 29 dni, w porównywalnym natężeniu jednorazowo uderzył podział 400 samolotów. Celem ćwiczeń jest sprawdzenie gotowości do odparcia ataku atomowego.

Katastrofalna powódź w RPA

● LONDYN — Rząd RPA ogłosił stan klęski żywiołowej w 4 niewielkich miastach Królestwa Brytyjskiego, dotkniętych od niedzieli katastroficzną powodzią w wyniku ulewnych deszczów. Wszystkie miasta — Lango, Lango, Lango, Lango — leżą w południowo-zachodniej części tego państwa. Najbardziej dotknięte zostały 4-tygodniowe miasta Lango, Lango, Lango, Lango, gdzie los 140 osób nie jest znany. Dotąd wypalono około 15 osób.

Trzęsienie ziemi nad Morzem Czarnym

● MOSKWA — Obserwatorium sejsmologiczne w Soczi zarejestrowało serię wstrząsów podziemnych o sile 5 stopni, z epicentrum w rejonie wybrzeża czarnomorskiego. Zniszczeń nie spowodowano.

Pracownik w Warsztacie, wytwórca poszukiwanych lodówek typu TS-246 uznawana w br. produkcję tego deficytowego towaru. Być może, poprawi to nieco sytuację na rynku. Również we Wrocławiu w pierwszym półroczu 81 r. przewidziane jest uruchomienie serijnej produkcji automatycznych pralek GOPLANA PE-48, których informacja partia przechodzi już próby eksploatacyjne. NA ZDJĘCIU: kierownik Stanisław Szuszkiewicz prowadzi badania nowych pralek automatycznych GOPLANA PE-48. CAT — E. Wołoszczuk — teletoto

Utrzymuje się napięcie w niektórych regionach

WARSZAWA (PAP) — W niektórych ośrodkach kraju utrzymuje się atmosfera niepokoju i napięcia. Na wezwanie regionalnych ogniw NSZZ „Solidarność” w kilku województwach załogi przystąpiły 27 bm. do strajków lub podjęły innego rodzaju akcje protestacyjne. Jako powód strajku „Solidarność” wysunęła zarzut niepełnego realizowania porozumienia z Wybrzeża i Jastrzębia (obok publikujemy sprawozdanie z realizacji porozumienia gdańskiego).

Na podstawie uchwał podjętych przez organizację NSZZ „Solidarność” skupione w MKR Jastrzębie, MKZ Katowice i MKZ Bytom, przeprowadzono tego dnia 4-godzinny strajk w stu kilkudziesięciu zakładach woj. katowickiego. Według wstępnych informacji

Ministerstwa Górnictwa, na I zmianie tego dnia wydobyto w kopalniach jedynie ok. 120 tys. ton węgla, a więc o 40-45 tys. ton paliwa mniej, niż na rannych zmianach w ostatnich dniach. Do strajku przystąpiły także załogi niektórych hut, m.in. Huty „Katowice”,

„Baldon”, „Kościusko”, huty cynku Miasteczko Śląskie. Natomiast w zasadzie bez zakłóceń funkcjonowały placówki związane z obsługą ludności, symbolicznie tylko manifestując poparcie dla akcji.

Decyzją MKZ NSZZ „Solidarność” ziemi łódzkiej zatrzymano na 3 godziny maszyn w większości przedsiębiorstw przemysłowych Łodzi. Nie pracowali m.in. kombinat bawełniany „Uniołtex” w Łodzi i „Pamotex” w Pabianicach, ZPB im. Marchlew-

ciąg dalszy na str. 3

Białostocki strajk ostrzegawczy

Kiedy zwycięży zdrowy rozsądek?

Wczoraj, 27 bm. na terenie objętych działalnością MKZ NSZZ „Solidarność” w Białymstoku trwał strajk ostrzegawczy, liczne załogi przerwały pracę w godzinach 8-12. W strajku nie brali u-

działu pracownicy służby zdrowia, poczty, PKP, zakładów przemysłu spożywczego oraz służb komunalnych. W BZPW im. dyr. Sierżana strajk ostrzegawczy rozpoczął się o godz. 8.30. Jak nas poinformował dyrektor, Stanisław Białuk, zakończono wszystkie rozpoczęte wcześniej prace. W zakładzie panował spokój i porządek. W BZPB „Fasty” — według informacji dyrekcji — pracowano tylko w dziale bielnika pasmowego i na przewalalnach. Natomiast komisja zakładowa NSZZ „Solidarność” poinformowała, że 2,5-godzinna praca trwała tylko na kilku maszynach przewalających przedzie. Wyjątek ten uczyniono ze względu na niezbędność przedzie dla dalszego toku produkcji.

W strajku ostrzegawczym brała udział cała załoga ZPW im. E. Platera w Wasilkowie, z wyjątkiem energetyki i zakładowej służby zdrowia. W Kombinacie „Ponar-Biał” pracowali wydziały ruchu ciążowego — hartownia, odlewnia. W Białostockich Fabrykach Mebli pracowali tylko zakład nr 4 przy ul. Ciołkowskiego ze względu na produkcję eksportową. Pracownicy Białostockiego Kombinatu Budowlanego postanowili, że będą solidaryzować się ze strajkiem, poprzez noszenie biało-czerwonych opasek, nie przerywając jednak — ze względu na napiętą sytuację w budownictwie mieszkaniowym — pracy na budowach.

Od godz. 8 rano zjeżdżali do zajezdni autobusy białostockiego MPK. Jak nas poinformowano, poprzez strajk pracownicy MPK chcą przyspieszyć załatwienie postulatów „Solidarności”.

Ogółem — według informacji władz wojewódzkich — strajkowały 78 zakładów pro-

dukcyjnych, a w nich przeszło 34.000 pracowników, co stanowi 25 procent wszystkich zatrudnionych na I zmianie w woj. białostockim.

Bez zakłóceń przebiegały dostawy artykułów żywnościowych do sklepów. Niektóre samochody PTHW rozwoziły warzywa również po godz. 8. W województwie białostockim pracowali wszystkie oddziały PTHW, natomiast w woj. łomżyńskim przerwały pracę w Łomży i Grajewie, a w woj. suwalskim w Suwałkach, Giżycku, Olecku i Piszku.

W woj. łomżyńskim w godz. od 8 do 12 nie pracowała wczoraj praktycznie cała załoga pierwszej zmiany grajewskiego zakładu Łubelskich Fabryk Wąg. Z powodów technologicznych, dla zachowania po zakończeniu strajku i na drugiej zmianie normalnego rytmu produkcji, czynna była wtryskarka i elektrownia pięć godzin. Tylko 10 osób pracowało w zakładzie remontowo — montażowym „Zakremlu” w Grajewie. Na cztery godziny przerwała produkcję załoga „Pasmant”.

W grajewskich Zakładach Płyt Włókowych w godz. 8-12 poza służbami zabezpieczenia zakładu oraz liniami produkcyjnymi — nie pracowano. Strajkowały ponadto załogi wytwórni mas bitumicznych w Zambrowie i stacji PP „Polmozyt” w Łomży. Pracownicy stacji „Polmozyt” w Zambrowie podjęli decyzję o nieprzerwywaniu pracy, wyrażając strajkującym poparcie poprzez wywieszenie flag i nałożenie biało-czerwonych opasek. Postulaty MKZ poparli — przez wywieszenie flag — Zakłady Płyt Włókowych i Wytwórnia Podkładów Struno — Betonowych w Suwałkach; przestoję w tych dwóch zakładach nie było.

Ciąg dalszy na str. 2

Informacja o realizacji protokołu — porozumienia zawartego przez Komisję Rządową i Miedzynakładowy Komitet Strajkowy 31 sierpnia 1980 r. w Stoczni Gdańskiej (Stan na dzień 24 stycznia 1981 r.)

USTALENIE PKT. I POROZUMIENIA:

„1. Działalność związków zawodowych w PRL nie spełnia nadziei i oczekiwań pracowników.

Uznaje się za celowe powołanie nowych samorządnych związków zawodowych, które byłyby autentycznym reprezentantem klasy pracującej. Nie kwestionuje się prawa nikogo do pozostania w dotychczasowych związkach, a w przyszłości widzieć można możliwość nawiązania współpracy między związkami.

2. Tworząc nowe, niezależne, samorządne związki zawodowe, MKS stwierdza, że będą one przestrzegać zasad określonych w Konstytucji PRL. Nowe związki zawodowe będą bronić społecznych i materialnych interesów pracowników i nie zamierzają pełnić roli partii politycznej. Stoją one na gruncie zasady społecznej własności środków produkcji stanowiącej podstawę istnienia państwa. Uznając, iż PZPR sprawuje kierowniczą rolę w państwie, ani nie podważają ustalonego systemu sojuszu międzynarodowych, dążą one do zapewnienia ludzom pracy odpowiednich środków kontroli, wyrażania opinii i obrotu swych interesów.

Komisja Rządowa stwierdza, że rząd gwarantuje i zapewni pełne poszanowanie niezależności i samorządności nowych związków zawodowych, zarówno co do ich struktury organizacyjnej, jak i funkcjo-

nowania na wszystkich szczeblach ich działania. Rząd zapewni nowym związkom zawodowym pełną możliwość wypełniania podstawowych funkcji w zakresie obrony interesów pracowników, realizacji potrzeb materialnych, społecznych i kulturalnych pracowników. Jednocześnie gwarantuje, że nowe związki zawodowe nie będą przedmiotem żadnej dyskryminacji.

3. Stworzenie i działalność niezależnych, samorządnych związków zawodowych odpowiada ratyfikowanemu przez Polskę konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 87 o wolności związkowej i ochronie praw związkowych oraz nr 98 o prawie organizowania się i rokowań zbiorowych. Wieloletni reprezentanci związkowych i pracowniczych

Dolar „idzie w górę”

W NOWYM JORKU (PAP) — Na zachodnich giełdach walutowych obserwowano w poniedziałek wzrost notowań dolara względem złotych walut wymienialnych przy jednoczesnym spadku cen złota. Głównie na giełdach w Londynie i w Nowym Jorku. Przyczyną jest przede wszystkim duże zapotrzebowanie na dolara ze strony RFN, jak również rosnąca inflacja i wzrost cen ropy. Spadek cen złota natomiast mógł być wywołany wysoką stopą procentową w USA i spadkiem cen ropy. Wzrost notowań dolara względem złotych walut wynika z oczekiwań, że w najbliższym czasie nastąpi wzrost cen ropy. Wzrost notowań dolara względem złotych walut wynika z oczekiwań, że w najbliższym czasie nastąpi wzrost cen ropy.

W sprawie paczek z zagranicy Komunikat Ministerstwa Łączności

W związku z licznymi artykułami, które ostatnio ukazały się w prasie centralnej i lokalnej oraz telefonicznymi interwencjami w sprawie znaczących opóźnień w opracowaniu zagranicznych paczek pocztowych Ministerstwo Łączności czuje się w obowiązku poinformować społeczeństwo o podejmowanych nieustannie przedsięwzięciach organizacyjnych, mających na celu przyspieszenie zaistniałej sytuacji.

Należy zaznaczyć, że ilość paczek, jakie w okresie ostatnich kilku miesięcy nadeszły z zagranicy do Polski, była dwukrotnie wyższa od ilości paczek otrzymywanych w analogicznym okresie lat ubiegłych.

Przy znanych brakach kadrowych, trudnościach lokalowych i transportowych wzrost tego rządu musiał z konieczności doprowadzić do określonych opóźnień, mimo iż resort łączności w tym właśnie okresie uruchomił wszystkie możliwe rezerwy ludzkie i organizacyjne.

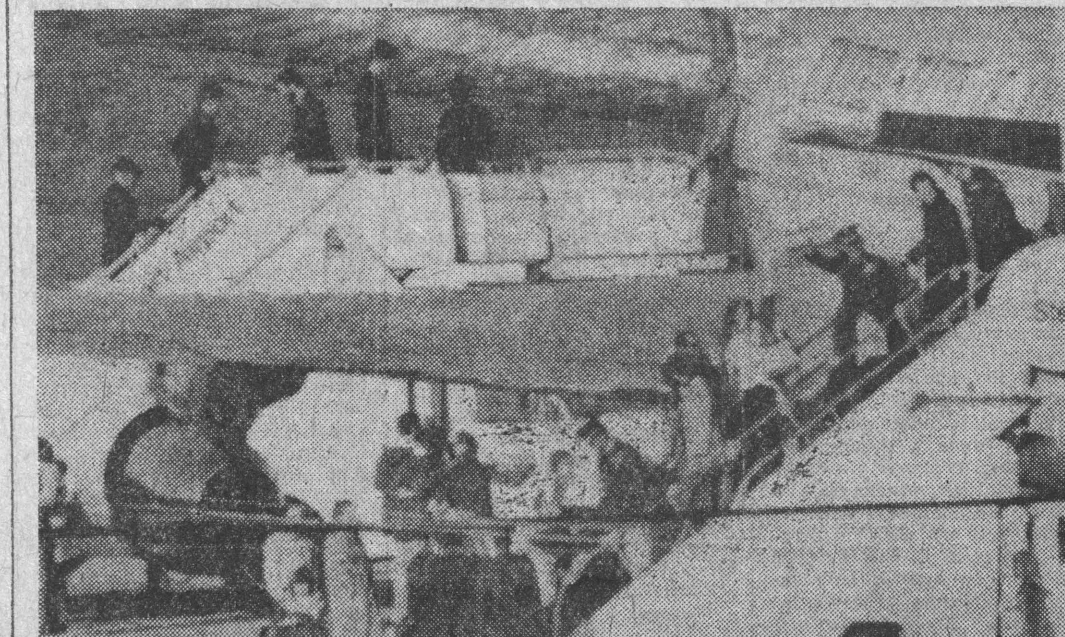
Wobec utrzymującego się nadal wysokiego tempa napływu do Polski paczek zagranicznych, zawierających głównie żywność, Ministerstwo Łączności w porozumieniu z zainteresowanymi władzami podjęło szereg decyzji, które już w chwili obecnej przyniosą pozytywne skutki.

Uproszczeniu ulega odprawa pocztowa — celna paczek żywnościowych, zmobilizowano załogi pracowników oraz zorganizowano dodatkowe kursy samochodowe i kolejowe, umożliwiające przetrzymanie ciężaru przewozu na kilkanaście okręgowych urzędów przewozu pocztowy.

Wszystko wskazuje na to, że znaczne ilości zmagazynowanych paczek oczekujących

na opracowanie w urzędach wymiary i doręczenie ulegają będą widocznemu zmniejszeniu.

Ministerstwo Łączności pragnie przeprosić p.t. klientów za opóźnienia w otrzymaniu paczek zagranicznych i apeluje o zrozumienie zaistniałej, wyjątkowej sytuacji.

Jak już informowaliśmy, 28 bm. na lotnisku pod West Point w stanie Nowy Jork wypłynął samolot z 52 zakładnikami przetrzymywanymi przez 14 miesięcy w Iranie. CAF — AP — teletoto

W opinii Amerykanów

Układ w sprawie zakładników

W NOWYM JORKU (PAP) — Amerykanie w przeważającej większości wyrażają przekonanie, że układ z Iranem, wynegocjowany przez administrację poprzedniego prezydenta, Cartera, był najlepszym w obecnych okolicznościach sposobem zapewnienia wolności 52 zakładnikom w Teheranie i administracja prezydenta Reagana powinna czuć się zobowiązana jego postanowieniami. Ankieta została przeprowadzona wspólnie przez agencję AP i sieć telewizyjną NBC w dniach 21-23 bm., a

więc już po wypuszczeniu zakładników. 53 proc. ankietowanych zaaprobowало postępowanie Cartera, które doprowadziło do zakończenia 14 i pół miesiące niewoli zakładników, a 39 proc. skrytykowało taki sposób rozwiązania dylematu. Z kolei 59 proc. respondentów uważa porozumienie między obu rządami za najlepszy sposób zapewnienia zakładnikom wolności, wobec 28 proc. kwestionujących ten układ i 13 proc. nie mających na ten temat zdania. 52 proc. ankietowanych wyraża pogląd, że

prezydent Reagan powinien honorować układ, 30 proc. jest zdania, że powinien go odrzucić, a 13 proc. nie zajęło w tej materii stanowiska.

Równocześnie 71 proc. pytanych wyraziło przekonanie, że obawa Iranu przed podjęciem negocjacji z administracją Reagana jako „twardym” przeciwnikiem, odegrała kluczową rolę i skłoniła Iranczyków do zawarcia porozumienia w porannych godzinach w dniu 20 stycznia, krótko przed objęciem władzy przez nową ekipę republikańską.

pogoda

PROGNOZY
DLA WOJEWÓDZTWA:
białostockiego, łomżyńskiego i suwalskiego.
Dziś — zachmurzenie małe, w nocy wzrost do dużego, z możliwością niewielkich opadów śniegu. Temperatura maksymalna — 5 — 7 st. C., minimalna — 3 — 5 st. C. Wiatr słaby i umiarkowany, południowo-zachodni.
Jutro — ciepło.
Dziś intensywnie: Walerego i Rodomira. (s.k.)

Informacja o realizacji protokołu — porozumienia zawartego przez Komisję Rządową i Miedzyszakładowy Komitet Strajkowy w dniu 31 sierpnia 1980 r. w Stoczni Gdańskiej

Ciąg dalszy ze str. 1

wymagać będzie odpowiednich zmian ustawodawczych. W związku z tym rząd zobowiązuje się do inicjatywy ustawodawczej dotyczących w szczególności ustawy o związkach zawodowych, ustawy o samorządzie robotniczym, kodeksu pracy.

4. Powstałe komitety strajkowe mają możliwość przekształcenia się w zakładowe organy reprezentacji pracowników, takie jak komitety robotnicze, komitety pracownicze, rady robotnicze bądź w komitety założeń nowych samorządnych związków zawodowych. Miedzyszakładowy Komitet Strajkowy jako komitet założeń tych związków ma swobodę wyboru formy jednego związku lub zrzeszenia w skali Wybrzeża.

Komitety założeń funkcyjnych będą do statutowego wyboru nowych władz.

Rząd zobowiązuje się do stworzenia warunków dokonania rejestracji nowych związków zawodowych poza rejestrem CRZZ.

5. Nowe związki zawodowe winny mieć realną możliwość publicznego opinowania kluczowych decyzji determinujących warunki życia ludzi pracy: zasad podziału dochodu narodowego na konsumpcję i akumulację, podziału funduszu konsumpcyjnego na różne cele (zdrowie, oświatę, kulturę), podstawowych zasad wynagradzania i kierunków polityki płac, a szczególnie zasady automatycznej korekтуры płac w warunkach inflacji, wieloletnich planów gospodarczych, kierunków inwestycji oraz zmiany cen rząd zobowiązuje się zapewnić warunki do pełnienia tych funkcji.

6. Miedzyszakładowy Komitet powołuje ośrodek prac społeczno-zawodowych, którego zadaniem ma być obiektywna analiza sytuacji pracowniczej, warunków bytowych ludzi pracy i sposobu reprezentowania interesów pracowniczych. Ośrodek ten będzie dokonywał również ekspertyz w zakresie indeksu płac i cen oraz proponował formy rekompensaty. Ośrodek ten będzie również publikował wyniki swoich badań. Ponadto nowe związki będą posiadały swoje wydawnictwa.

7. Rząd zapewni przestrzeganie w Polsce przepisów artykułu 1 pkt. 1 ustawy o związkach zawodowych z 1949 r., który mówi, że gwarantuje się robotnikom i pracownikom prawo do dobrowolnego zrzeszania się w związki zawodowe. Nowe powstające związki zawodowe nie wędą w skład zrzeszenia reprezentowanego przez CRZZ. Przyjmuje się, że nowa ustawa utrzyma te zasady. Jednocześnie zapewni się udział przedstawicieli MKS lub komitetów założeń samorządnych związków zawodowych oraz innych reprezentacji pracowniczych w opracowaniu tej ustawy.

REALIZACJA:

Ad 1) Rada Państwa wydała uchwałę z dnia 13.9.1980 r. w sprawie rejestracji nowo powstających związków zawodowych. Zostało to potwierdzone w ustawie z dnia 8.10.1980 r. o zmianie ustawy o związkach zawodowych.

Po uzgodnieniu w Sądzie Warszawskim zmian w statucie NSZZ „Solidarność” oraz ogłoszeniu poprawek obejmujących załączniki do statutu, Sąd Najwyższy w dniu 10.11.1980 r. zarejestrował NSZZ „Solidarność”. Statut związku został opublikowany w „Głosie Pracy” z 17.11.1980 r. Do dnia 22.11.1980 r. Sąd Wojewódzki w Warszawie zarejestrował 61 związków zawodowych.

Ad 2) Nowe związki zawodowe mają możliwość wypielowania swoich statutowych obowiązków, opinowania kluczowych decyzji dotyczących warunków życia ludzi pracy. Powołano organy do czuwania nad realizacją porozumień zawartych z przedstawicielstwami załóg pracowniczych. Ustalono również tryb rozpatrywania i załatwiania postulatów i wniosków pracowników przez organy administracji państwowej. Stan realizacji zawartych porozumień poddawany jest okresowej ocenie rządu. O programie działań rządowych zapewniają realizację porozumień rząd informował Sejm PRL na posiedzeniu w dniu 5 września 1980 r. w dniu 22 listopada 1980 r. Na posiedzeniu w dniu 21 listopada 1980 r. przedłożona została informacja rządu o stanie realizacji zawartych porozumień w Gdańsku, Szczecinie i Jastrzębiu. W swej uchwale Sejm przyjął do wiadomości tę informację, wyraził aprobatę dla podjętych przez rząd działań zmierzających do pełnego wykonania zobowiązań zawartych w porozumieniach oraz — na wniosek prezesa Rady Ministrów — powołał ministra do spraw współpracy z związkami zawodowymi, a także bieżące koordynacji działalności orga-

nów administracji państwowej w tej dziedzinie.

Ad 3) W oparciu o uchwałę Rady Państwa podjęto prace nad przygotowaniem nowej ustawy o związkach zawodowych.

Pierwszą redakcją projektu założeń ustawy o związkach zawodowych przewodniczący zespołu przekazał do wypowiedzenia się związkom zawodowym oraz organom rządowym. Po rozpatrzeniu zgłoszonych uwag i przygotowaniu projektu założeń ustawy o związkach zawodowych zostanie on zaprezentowany społeczeństwu i poddany szerokiej konsultacji. W oparciu o jej wyniki przystępuje się do projektu ustawy, która zostanie wniesiona do Sejmu. Przygotowane zostały przez ministra Pracy, Plac i Spraw Socjalnych z ministrem Sprawiedliwości założeń do nowelizacji „Kodeksu pracy”.

W najbliższym czasie projekt nowelizacji kodeksu pracy zostanie przesłany związkom zawodowym i przedstawiony społeczeństwu do konsultacji. Minister Pracy, Plac i Spraw Socjalnych przekazał do zaopiniowania związkom zawodowym projekt zasad współdziałania organów administracji państwowej ze związkami zawodowymi przy załatwianiu spraw pracowniczych do chwili rozwiązania ustawowych.

Ad 4) Komitety strajkowe przekształciły się w Krajową Komisję Porozumiewawczą NSZZ „Solidarność”, obejmującą swoim zasięgiem nie tylko Wybrzeże, jak to ustalono w omawianym punkcie porozumienia, lecz cały kraj. Warunki dokonania rejestracji nowych związków zawodowych poza rejestrem CRZZ omówiono w pkt. 1. Minister Sprawiedliwości wydał zarządzenie o przekazaniu rejestru CRZZ do Sądu Warszawskiego. Ostatecznie sprawę tę ureguluje nowa ustawa o związkach zawodowych.

Ad 5) Projekty podstawowych decyzji dotyczących istotnych problemów ludzi pracy są przedkładać nowym związkom zawodowym do opinii oraz konsultowane w drodze bezpośrednich spotkań prezesa Rady Ministrów i członków rządu z przedstawicielami komisji porozumiewawczych związków zawodowych. W drodze konsultacji zostały podjęte decyzje dotyczące m.in. szeregu podwyżek płac, zasiłków rodzinnych, emerytur i rent, kontroli cen itp.

Skierowano do konsultacji wiele projektów decyzji, w tym założeń reformy zasiłków rodzinnych, emerytur i rent.

Do opinii związków zawodowych i powszechnej dyskusji publicznej skierowano propozycje dotyczące m.in. systemu dystrybucji mięsa, reformy gospodarczej, dni wolnych od pracy itp.

Ad 6) Wyrażono zgodę na utworzenie i działalność ośrodka prac społeczno-zawodowych oraz wydawanie wyników jego pracy.

Ad 7) Zostało w pełni zagwarantowane prawo dobrowolnego zrzeszania się w związki zawodowych. W skład zespołu do opracowania założeń ustawy o związkach zawodowych powołano przedstawicieli NSZZ „Solidarność”, przedstawicieli branżowych związków zawodowych, przedstawicieli nauki i praktyki.

USTALENIE PKT. II POROZUMIENIA:

„Prawo do strajku będzie zagwarantowane w przygotowywanej ustawie o związkach zawodowych. Ustawa powinna określić warunki proklamowania i organizowania strajku, metody rozstrzygania spornych spraw i odpowiedzialności za naruszenie prawa. W stosunku do uczestników strajku nie mogą być stosowane artykuły 52, 64 i 65 kodeksu pracy. Do czasu zaś uchwalenia ustawy rząd gwarantuje strajkującym bezpieczeństwo osobiste i utrzymanie dotychczasowych warunków pracy.”

REALIZACJA:

Regulacja problemu strajków znajduje wyraz w projektowanych tezach założeń do ustawy o związkach zawodowych. Dotyczy to metod rozstrzygania konfliktów zbiorowych, proklamowania i organizowania strajków i organizowania strajków w celu naruszenia prawa. W stosunku do osób strajkujących i osób pomagających strajk nie zastosowano dotąd żadnych sankcji.

USTALENIE PKT. III POROZUMIENIA:

„1. Rząd wniesie do Sejmu w terminie trzech miesięcy projekt ustawy o kontroli prasy, publikacji i widowskich, oparty na następujących zasadach. Cenzura powinna

chronić interesy państwa. Oznacza to ochronę tajemnicy państwowej oraz gospodarczej, której zakres określa bliżej przepisy prawa, sprawy bezpieczeństwa państwa i jego ważnych interesów międzynarodowych, ochronę uczuć religijnych, a jednocześnie uczuć obywateli. Projekt ustawy obejmowałby również prawo zaskarżania decyzji organów kontroli prasy, publikacji i widowskich do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Prawo to zostanie także wprowadzone w drodze nowelizacji kodeksu postępowania administracyjnego.

2. Korzystanie ze środków masowego przekazu przez związki wyznaczone w zakresie ich działalności religijnej będzie realizowane w drodze uzgodnienia problemów natury merytorycznej i organizacyjnej między organami państwowymi a zainteresowanymi związkami wyznaniowymi. Rząd zapewni transmisję radiową niedzielnej mszy w ramach szczególnego uzgodnienia z Episkopatem.

3. Działalność radia i telewizji oraz prasy i wydawnictw powinna służyć wyrażaniu różnorodności myśli, poglądów i sądów. Powinna ona podlegać społecznej kontroli.

4. Prasa, podobnie jak obywateli i ich organizacje, powinna korzystać z dostępu do dokumentów (aktów) publicznych, zwłaszcza administracyjnych, planów społeczno-gospodarczych itp., wydawanych przez rząd i podległe mu organy administracyjne. Wyjątki od zasady jawności działania administracji określone zostaną w ustawie zgodnie z pkt. 1.”

REALIZACJA:

Ad 1) Został opublikowany i prowadzono dyskusję nad projektem ustawy o kontroli prasy, publikacji i widowskich. W sprawie tej został przedstawiony i omówiony na spotkaniu z prezesem Rady Ministrów memoriał Komitetu Porozumiewawczego Stowarzyszeń Twórców i Naukowców. W miesiącu grudnia 1980 r. do 14 stycznia 1981 r. odbywały się robocze spotkania ministra Sprawiedliwości z przedstawicielami Komitetu Porozumiewawczego Branżowych Związków Zawodowych oraz KKP „Solidarność”, w toku których opracowano nową wersję projektu ustawy. Złożoność problematyki powoduje, że kilka istotnych problemów nie zostało uzgodnionych, co zaznaczono w postaci odrębnych redakcji. Rząd przewiduje prowadzenie dalszych konsultacji w tej sprawie z zainteresowanymi celem doprowadzenia do jednolitego tekstu.

Ad 2) Podjęła działalność Komisja Wspólna przedstawicieli rządu i Episkopatu, jako forum służące normalizacji stosunków między państwem i Kościołem w interesie rozwoju kraju i jedności jego obywateli. Zapewniono transmisję radiową niedzielnej mszy św.

Ad 3) Różnorodność myśli, poglądów i sądów znalazła szeroki wyraz w działalności radia i telewizji oraz prasy i wydawnictw. Środki masowego przekazu szeroko informują o działalności NSZZ „Solidarność” i innych związków zawodowych. NSZZ „Solidarność” posiada własne urządzenia poligraficzne oraz korzysta z urządzeń poligraficznych w zakładach pracy. Wyrażono wstępnie zgodę na wydawanie przez NSZZ „Solidarność” własnego ogólnopolskiego tygodnika. Dotychczas nie przedłożono jednak, zgodnie z ustaleniem, założeń programowych tego czasopisma.

Ad 4) Rząd i podległe mu organy udzielają prasy, społeczeństwu i organizacjom informacji dotyczących różnych problemów społecznych i gospodarczych. Służą temu także systematyczne konferencje prasowe i rzecznika prasowego rządu oraz przekazywane prasy materiały o działalności rządu. Dostęp do środków informacji określi projektowana ustawa o kontroli prasy, publikacji i widowskich.

USTALENIE PKT. IV POROZUMIENIA:

a) niezwłoczne zbadać zasadność zwolnień z pracy po strajkach w 1970 i 1976 r. We wszystkich zgłoszonych przypadkach i w razie stwierdzenia nieprawidłowości natchemistowe przywrócenie do pracy, jeżeli zainteresowani będą sobie tego życzyć, z uwzględnieniem nabytych w między czasie kwalifikacji. Będzie to miało odpowiednie zastosowanie w sprawach skreślonych studentów;

b) przekazanie spraw osób wymienionych w punkcie „a” do rozpatrzenia ministrowi Sprawiedliwości, który w terminie dwóch tygodni nada stosowny bieg sprawie; w przypadkach, kiedy wymienione osoby są pozbawione wolności

— przerwanie wykonywania kary do czasu zakończenia procesu;

c) rozpatrzenie zasadności tymczasowego aresztu i uwolnienie osób wymienionych w aneksie;

d) pełne przestrzeganie swobody wyrażania przekonań w życiu publicznym i zawodowym.”

REALIZACJA:

Ad. a) do komisji rządowych i okręgowych sądów pracy i ubezpieczeń społecznych wpłynęło kilka wniosków o zbadać zasadności zwolnień z pracy z żądaniem roszczeń materialnych z tego tytułu. Ponieważ żaden przepis prawa nie dawał podstawy do — ponownego — rozstrzygnięcia takich wniosków przez sądy, ustalono zasady rozpatrywania ich w drodze interwencji przez zainteresowane resorty. Wszystkie zgłoszone wnioski zostały rozpatrzone i załatwione.

Ministerstwo Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki otrzymało i rozpatrzyło cztery odwołania byłych studentów. W ich wyniku:

— przywrócono prawa studentów w tym jednym, który nie był relegowany z uczelni, lecz skreślony z powodu złych wyników w nauce — rektor podjął pozytywną decyzję o przywróceniu praw studentów kierując się wykładem względami ludzkimi i traktując swoją decyzję jako dobrą wolę okazaną wobec zainteresowanego;

— podtrzymano uprzednie decyzje rektorów o skreśleniu z listy studentów dwóch osób. Decyzje te były spowodowane niedostatecznym postępami w nauce, i nie miały żadnego związku z działalnością polityczną.

Ad. b) wymienieni w pkt. IV b) porozumienia, tj. E. Zadrożyński oraz J. i M. Kozłowski, przebywają na wolności.

Sprawa M. Kozłowskiego została rozpatrzona przez sąd. Po zaliczeniu na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okresu tymczasowego aresztowania, skazanego zwolniono.

E. Zadrożyński oczekuje na wyznaczenie terminu rozprawy w związku z zarządzeniem obserwacji lekarskiej jego współoskarżonego syna — M. Zadrożyńskiego.

W sprawie J. Kozłowskiego minister Sprawiedliwości wniosł rewizję nadzwyczajną do Sądu Najwyższego.

Ad. d) Swoboda wyrażania przekonań w życiu publicznym i zawodowym jest w pełni przestrzegana — obywateli PRL obowiązują przy tym przestrzeganie przepisów prawa zgodnie z Konstytucją PRL.

USTALENIE PKT. V POROZUMIENIA:

„(„Podać w środkach masowego przekazu informację o utworzeniu Miedzyszakładowego Komitetu Strajkowego oraz opublikować jego załączniki”).

„Realizację tego postulatu stanowić będzie podanie do publicznej wiadomości w środkach masowego przekazu o zasięgu krajowym niniejszego protokołu.”

REALIZACJA:

Pełny tekst porozumienia z dnia 31 sierpnia 1980 r. opublikowała krajowa prasa codzienna. Ponadto zostało ono wydane w postaci odrębnej broszury.

USTALENIE PKT. VI POROZUMIENIA:

„Uważamy za konieczne wydatne przyspieszenie prac nad reformą gospodarczą. Władze określić i opublikują w ciągu najbliższych miesięcy podstawowe założenia tej reformy. Należy umożliwić szerokie uczestnictwo w publicznej dyskusji nad reformą. Związki zawodowe powinny uczestniczyć szczególnie w pracach nad ustawami o socjalistycznych organizacjach gospodarczych i o samorządzie robotniczym. Reforma gospodarcza powinna opierać się na zasadniczo zwiększonej samodzielności przedsiębiorstw i rzeczywistym uczestnictwie samorządu robotniczego w zarządzaniu. Odpowiednie postanowienia powinny gwarantować pełnienie funkcji przez związki zawodowe określone w punkcie pierwszym porozumienia.

Jedynie świadome spraw i mające dobre rozpoznanie w rzeczywistości społeczeństwo może być inicjatorem i realizatorem programu porządkowania naszej gospodarki. Rząd rozszerzy w sposób zasadniczy zakres informacji społeczno-gospodarczej dostępnej społeczeństwu, związkom zawodowym oraz organizacjom gospodarczym i społecznym.

REALIZACJA:

Program przedsięwzięć społeczno-gospodarczych mających na celu przywrócenie normalnego, rytmu pracy i stopniowe wyprzedzanie gospodarki z bardzo trudnej i złożonej sytuacji społeczno-gospodarczej został przedstawiony przez rząd na posiedzeniu Sejmu w dniu 5.09. ub. r., 8.10. ub. r. i 21.11. ub. r. oraz na VII plenarnym posiedzeniu KC PZPR w dniu 2.12.1980 r. Zadania wynikające z uchwały VI i VII Plenum KC PZPR obejmują plan pracy rządu na I półrocze br.

Projekt Narodowego Planu Społeczno - Gospodarczego i budżetu państwa na 1981 r. został złożony w Sejmie i rozpatrzony przez jego komisje. NPSG na 1981 r. zmierza do ochrony poziomu życia społeczeństwa drogą poprawy rytmiczności produkcji i stopniowego łagodzenia napięć na rynku. W stadium końcowym są prace nad 3-letnim programem przywrócenia równowagi i stabilizacji gospodarki kraju. Opracowany został również „Raport o stanie gospodarki narodowej”, który zostanie przedstawiony Sejmowi i opinii społecznej.

I etap prac nad zasadniczą reformą systemu funkcjonowania gospodarki narodowej został zakończony. Powołano uchwałę Biura Politycznego KC PZPR i Prezydium rządu Komisja ds. Reformy Gospodarczej, w skład której wchodzi przedstawiciel różnych środowisk, w tym również związków zawodowych, opracowała projekt reformy, który został opublikowany i poddany pod dyskusję publiczną. Przewiduje on zasadnicze zwiększenie samodzielności przedsiębiorstw, umocnienie samorządu robotniczego i spółdzielczego, zasadnicze ograniczenie dyktando w zarządzaniu drogą zwiększenia roli instrumentów ekonomicznych. W tym samym kierunku zmierzają decyzje rządu określające jako tzw. małą reformę gospodarczą.

Zakres podawanych przez środki masowego przekazu informacji o bieżącej sytuacji gospodarczej kraju został wydatnie rozszerzony i pogłębiony. Podjęto prace nad nowelizacją ustawy o samorządzie robotniczym, o spółdzielniach i ich związkach oraz nad ustawą o samorządzie rolniczym. Rolnictwo i cała gospodarka żywnościowa znajdują się w centrum szczególnej uwagi rządu. Zasady i kierunki polityki rolnej określone zostały we wspólnym stanowisku Biura Politycznego KC PZPR i Prezydium NK ZSL. Było to przedmiotem dyskusji w środowiskach wiejskich. Zapewniano stałe warunki do rozwoju gospodarstw indywidualnych, rozszerzając ich dostęp do ziemi, zapowiadając zwiększenie dostaw środków produkcji dla rolnictwa oraz bardziej równomierne ich rozdzielstwo, a także przyspieszenie rozwoju gałęzi przemysłu pracujących na rzecz rolnictwa. Wytężone podkreślają równocześnie konieczność odrodzenia samorządu wiejskiego i poprawy efektywności produkcji w gospodarstwach upolnoświeczonych.

Celem poprawy opłacalności produkcji rolną rząd podjął decyzję o podniesieniu cen skupu zwierząt rzeźnych i mleka z dniem 1.11.1980 r. o raz cen skupu słoń ze zbiorów 1981 r.

W projekcie planu na 1981 r. założono zwiększenie nakładów inwestycyjnych w gospodarstwach indywidualnych. W okresie niepełnia 5 miesięcy została więc wykonana wielka praca w przemyśle i rolnictwie, w handlu wewnętrznym i zagranicznym, w sferze wzmocnienia roli sił społecznych w gospodarstwach. Nadzrędnym celem tych działań było zapewnienie ładu w gospodarce, poprawa zaopatrzenia przemysłu w surowce i materiały, a rolnictwa w środki produkcji, normalizacja zakłóceń rytmu produkcyjnego, stworzenie warunków do szybkiego wzrostu wydajności pracy, złagodzenie tej drogi napięć na rynku i dolegliwości życia codziennego ludności.

Przeprowadzono równocześnie analizę przyczyn powstających trudności i napięć w gospodarce narodowej oraz określono kierunki działania, mające na celu przezwyciężenie obecnej krytycznej sytuacji społeczno-gospodarczej kraju.

Przeprowadzono równocześnie analizę przyczyn powstających trudności i napięć w gospodarce narodowej oraz określono kierunki działania, mające na celu przezwyciężenie obecnej krytycznej sytuacji społeczno-gospodarczej kraju.

Przeprowadzono równocześnie analizę przyczyn powstających trudności i napięć w gospodarce narodowej oraz określono kierunki działania, mające na celu przezwyciężenie obecnej krytycznej sytuacji społeczno-gospodarczej kraju.

USTALENIE PKT. VII POROZUMIENIA:

„Ustala się uruchomienie pracownikom załóg strajkujących za okres strajku zaliczki w wysokości 40 proc. wynagrodzenia, a po przystąpieniu do pracy pracownicy otrzymują za okres strajku zaliczki w wysokości 100 proc. wynagrodzenia obliczanego tak jak za okres urlopu wypoczynkowego, na zasadzie 8-godzinnego dnia pracy.”

REALIZACJA:

Wynagrodzenia za okres strajku zostały wypłacone zgodnie z powyższymi ustaleniami. Rząd uważa, że ten sposób wypłaty wynagrodzenia obowiązywał tylko za okres strajku do czasu podpisania porozumień w Gdańsku, Szczecinie i Jastrzębiu. Problem, o którym mowa, wymaga regulacji i jest przedmiotem analizy rządu.

USTALENIE PKT. VIII POROZUMIENIA:

Wprowadzane będą stopniowo podwyżki płac wszystkim grupom pracowniczym, a przede wszystkim pięć najniższych. Uzgodniono jako zasadę, że płace odnośnie do w poszczególnych zakładach i grupach branżowych. Podwyżki są i będą realizowane przy uwzględnieniu specyfiki zawodów i branż w kierunku podwyższenia uposażenia o jedną tabelę płac bądź odpowiedniego zwiększenia innych elementów płac lub grupy zaszerzowania. W odniesieniu do pracowników umysłowych przedsiębiorstw — podniesienie uposażenia odpowiadającego wysokości jednej kategorii osobistego zaszerzowania. Zakonieczne wprowadzanie aktualnie omawianych podwyżek płac nastąpi do końca września br. zgodnie z porozumieniami branżowymi. Rząd po dokonaniu analizy wszystkich branż przedstawi do 31.10. 1980 r. w uzgodnieniu ze związkami zawodowymi program wzrostu płac od 1.01.1981 r. dla najmniej zarabiających, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin wielodzietnych.”

REALIZACJA:

1. Wychodząc naprzeciw potrzebom wszystkich bez wyjątku pracowników gospodarki upolnoświeczonych nie tylko na Wybrzeżu Gdańskim, lecz w całym kraju, rząd ustalił generalny plan powszechnych podwyżek płac. Plan ten znalazł wyraz w uchwale nr 81/80 Rady Ministrów z dnia 6 września 1980 r. w sprawie przyznania dodatkowych środków funduszu płac na podwyższenie i poprawę proporcji wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w upolnoświeczonych zakładach pracy. Określone w niej końcowe terminy (czerwiec 1981 r.) zostały skrócone — najpierw do stycznia 1981 r., a następnie do listopada 1980 r. Jest to w historii społeczno-gospodarczej PRL dokonanie bez precedensu — objęto podwyżkami płac 12 mln pracowników w krótkim czasie, praktycznie za ledwie trzech miesięcy, przy czym ciężar finansowy tych podwyżek jest niezwykle wielki. Całoroczny plan 1980 r. w funduszu płac wynosił 913,5 mld zł, został przekroczony o ponad 40 mld zł, a wypłaty funduszu płac w 1981 r. szacuje się na 140-150 mld zł (o blisko 17 proc. wyższe niż w ub. roku).

Bardzo poważnie, bo o ok. 24 proc. wzrosła średnia płaca w gospodarce upolnoświeczonej, licząc jej wielkość w grudniu 1980 r. w porównaniu z wielkością w grudniu 1979 r.

Powszechne podwyżki płac objęły grupy pracowników w zakładach branżowych, przy uwzględnieniu specyfiki zawodów i w wprowadzono wyższe table płac lub stawki osobistego zaszerzowania. Kumulacji podlegają nadmiernie rozdrużone formy dodatków do płac zasadniczych. Przy tak ogromnych operacjach płacowych, rząd wskazywał na potrzebę niwelowania nadmiernych dysproporcji w płacach zarówno wewnątrz zakładów, wewnątrz branż, jak i miedzyszakładowych. Przyznane podwyżki płac zostały uzgodnione porozumieniami i protokołami podpisanymi przez kierownictwa resortów, związków zawodowych, komisji pracowniczych i przedstawicieli załóg.

Zgodnie z uchwałą VII Plenum Komitetu Centralnego PZPR rząd przygotowuje i podda pod ogólnospołeczną dyskusję założenia zmian w systemach płac, które wdrażać będą socjalistyczne zasady podziału płac według pracy, wdrażać społecznie oczekiwane zmniejszenie różnic w poziomie wynagrodzeń, zapewnić uproszczenie systemów oraz zmniejszenie motywacyjnej funkcje płac.

2. Problem osób najmniej zarabiających i rodzin wielodzietnych stanowi przedmiot szczególnego zainteresowania rządu. Wspomniana uchwała nr 81/80 Rady Ministrów dała temu wyraz. W wyniku realizacji tej uchwały podniesiono granice najniższych płac zasadniczych do kwoty 2.400 zł miesięcznie oraz odpowiednio również płace w grupach pracowniczych przylegających do płac najniższych.

3. Problemy osób o najniższych dochodach rząd widzi nie tylko w stosunku do pracowników, lecz także w stosunku do innych grup społecznych znajdujących się w podobnej sytuacji.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 1980 r.:

— dla osób samodzielnie wychowujących dzieci podwyższono kwoty miesięcznego dochodu uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podwojono granicę wysokości świadczeń, które mogą być wypłacane,

— zwiększono od 1 października 1980 r. pomoc materialną dla studentów szkół wyższych, rozszerzając krag uprawnionych do stypendiów i podnosząc ich wysokości.

Uchwałą nr 88 Rady Ministrów z dnia 22 września 1980 r. zwiększono pomoc kredytową państwa dla młodych małżeństw oraz pomoc zakładów opieki społecznej, zwiększając kwoty wypłat z tytułu świadczeń z tytułu ubezpieczenia społecznego, obniżając oprocentowanie kredytów.

Trwają prace nad ustaleniem zasad minimum socjalnego dla różnych typów rodzin — tak, aby zostało ono wprowadzone jeszcze w 1981 r. Do konsultacji związków zawodowych przekazano już projekt określania i badania zmian minimum socjalnego.

Zgodnie z uchwałą VII Plenum Komitetu Centralnego PZPR rząd kontynuować będzie wysiłki szczególnie na rzecz poprawy poziomu życia rodzin o najniższych dochodach. Znajdują one wyraz w planie społeczno-gospodarczego rozwoju kraju na 1981 r. oraz na dalsze lata w okresie 1981-85.

Tak więc rząd z wielką troską traktuje sprawy utrzymania i poprawienia poziomu dochodów ludności, zwłaszcza grup najmniej zarabiających. Decyzje rządowe i kierunki działań w tej dziedzinie wyszły daleko poza ustalenia w porozumieniu. Ich skutki finansowe znacznie przekroczą pierwotne przewidywania.

USTALENIE PKT. IX POROZUMIENIA:

„Przyjęto za konieczność zahamowanie wzrostu cen towarów powszechnego użytku poprzez wzmocnienie kontroli sektora upolnoświeczonych i prywatnego, w szczególności zaprzestanie tzw. cichej podwyżki cen.”

Zgodnie z decyzją rządu będą prowadzone badania nad kształtowaniem kosztów utrzymania. Będą one również prowadzone przez związki zawodowe oraz instytucje naukowe. Rząd opracuje do końca roku 1980 zasady rekompensaty wzrostu kosztów utrzymania, które zostaną poddane pod publiczną dyskusję, a po uzgodnieniu zostaną wprowadzone w życie. Zasady te powinny uwzględnić problem minimum socjalnego.”

REALIZACJA:

W celu ochrony poziomu życia ludności rząd podjął szereg decyzji zmierzających do ograniczenia wzrostu kosztów utrzymania i rekompensaty skutków wzrostu cen:

Po szerokiej konsultacji społecznej Rada Ministrów podjęła 30 września 1980 r. uchwałę nr 95 w sprawie zaostreżenia kontroli ustalania i przestrzegania cen dedykacyjnych. Ustalono listę towarów i usług, których cenę podlegać będą szczególnej kontroli i znajdują się pod bezpośrednim nadzorem Rady Ministrów oraz Państwowego Komitetu Cen. Określono również zasady kształtowania cen pozostałych towarów i usług, przyjmując, że mogą one być ustalane wyłącznie na podstawie społecznie uzasadnionego kosztu produkcji. Jednocześnie gospodarki upolnoświeczonych zakazano podwyższania ustalonych przez nie cen bez uprzedniego zgody PKC. Zastrzeżono kontrolę cen w całym obrocie towarowym, a także sankcje za naruszenie obowiązujących zasad ustalania i stosowania cen.

Ochronie budżetów rodzinnych oraz kształtowaniu polityki płac, świadczeń społecznych i cen dedykacyjnych służą będą badania i analizy kosztów utrzymania, prowadzone równolegle i niezależnie od siebie przez rząd, związki zawodowe i placówki naukowe-badawcze. Określone to zostały uchwałą Rady Ministrów nr 84 z 15 września 1980 r. w sprawie badań i analiz kosztów utrzymania.

Zgodnie z uchwałą VII Plenum Komitetu Centralnego PZPR rząd zobowiązuje się do opracowania oraz wdrożenia w roku 1981 mechanizmu rekompensaty wzrostu kosztów utrzymania oraz do zapewnienia udziału czynnika społecznego w kontroli cen. Projekt zasad rekompensaty wzrostu kosztów utrzymania dla pracowników, emerytów i rencistów oraz stypendystów został już przez rząd przedstawiony do konsultacji z związkami zawodowymi.

USTALENIA PKT. X, XI, I XIII POROZUMIENIA:

„Ustalono, że zostanie dokonana poprawa zaopatrzenia ludności w mięso do 31.12.1980

roku w wyniku m. in.: zwiększenia opłacalności produkcji rolnej, ograniczenia do niezbędnego minimum eksportu mięsa i dodatkowego importu mięsa. Równocześnie w tym samym terminie przedstawiony zostanie program poprawy zaopatrzenia ludności w mięso z uwzględnieniem ewentualnej możliwości wprowadzenia systemu kartkowego.

Uzgodniono, że w sklepach „Pewexu” nie będzie prowadzona sprzedaż deficytowych towarów powszechnego użytku produkcji krajowej. O podjętych decyzjach i działaniach w przedmiocie zaopatrzenia rynku społeczeństwo zostanie poinformowane do końca roku.

MKS wnosi o likwidację sklepów komercyjnych, uproszczenie i ujednolicenie cen mięsa i wyrobów mięsnych na średnim poziomie.”

REALIZACJA:

Zaopatrzenie rynku jest kluczową sprawą, na której rząd skupia swoją uwagę, dążąc do zapewnienia zaopatrzenia ludności przede wszystkim w takie podstawowe artykuły żywnościowe, jak cukier, przetwory zbożowe, tłuszcz, ziemniaki i mięso.

W celu poprawy zaopatrzenia rynku realizowane są działania zmierzające do zmiany struktury produkcji przemysłowej, ograniczenia inwestycji i produkcji dóbr inwestycyjnych. W IV kwartale 1980 r. dodatkowo zwiększono import i zmniejszono eksport artykułów rolnospożywczych, w tym ograniczono do minimum eksport i podwyższono import mięsa.

W IV kwartale 1980 r. zwiększono dostawy mięsa i przetworów do poziomu 561 tys. ton wobec uprzednich ustaleń 466-4

Informacja o realizacji protokołu—porozumienia zawartego w Stoczni Gdańskiej 31 sierpnia 1980 r.

jedynie kiblicować. Należy zab
własny sprzęt i miękkie obuwi
Bliższych informacji udziela „He

Komisji Sportowej, będzie wykorzystanie szerokiego aktywu społecznego w przygotowaniach naszej reprezentacji do Igrzysk Olimpijskich. W skład komisji

jedynie kiblicować. Należy zab
własny sprzęt i miękkie obuwi
Bliższych informacji udziela „He

LISTY • LISTY • LISTY • LISTY • LISTY • sygnały i opinie

CZY KAŻDA REZERWA WYKORZYSTANA?

Chełtałem i ja zabrać głos w sprawie rezerw paszowych (poruszał się ten problem w artykule pt. „Paszę z gospodarstw domowych”, GW 11 grudnia 1980 r.). Ciągłe pisywanie o kłopotach paszowych i bez przerwy tylko narzekać jak byśmy czekali, że ktoś za nas nie tylko pomyśli ale i wszystko zrobi. Wątpię czy w szukanii rezerwowych pasz już wyczerpaliśmy wszystkie możliwości. Czy w pełni wykorzystujemy te odpady żywnościowe z wszystkich stół i szafek gastronomicznych? W Związku Radzieckim zbierano takie odpady jest bardzo dobrze zorganizowane także w osiedlach mieszkaniowych, bo wiadomo którego dnia o jakiej porze można oddać resztki pieczywa, obiórków ziemniaczanych itp. toteż nikt tego nie wyrzuca do śmietnika, tak jak to się robi u nas. Były swego czasu kosze na stary chleb w klatkach schodowych, ale tylko tam zdążył egzamin, gdzie wiadomo było, że ktoś zbierane resztki systematycznie zabiera i spożytkowuje.

Myszę, że znów trzeba jakos ruszyć tę sprawę, bo serce mnie boli jak słyszę, że wyrzuca się chleb czy inne odpady stołowe, które mogłyby być cenną paszą.

Stala czytelniczka
Białystok

CHRUST TO TEŻ OPAL

Przeżywamy obecnie kłopoty z braku surowców energetycznych. Braki węgla odczuwa również dotkliwie ludność nie korzystająca z centralnego ogrzewania. Szczególnie mieszkańcy wsi mają duże kłopoty z nabywaniem węgla na opał. Czy więc nie wrócić do dawnych sposobów wykorzystania odpadów drzewnych z naszych lasów. Wystarczy wejść w las, żeby stwierdzić ile marnuje się w nim chrustu, polanami gałęzi, suchych drzew. Myszę, że nabywanie drewna opałowego nie powinno być problemem, bo przecież lasy też muszą być systematycznie oczyszczane. Chodzi tylko o odpowiednie uregulowanie tego zbierania, aby nie odbywało się ono ze szkoda dla drzewostanu. Przecież kiedyś nie paliło się na wsi węgla a prawie wyłącznie drewnem. Wiele przynajmniej na czas największych kłopotów można wrócić do dawnych sposobów pozyskiwania opału.

NIE BĘDĘ ZBIERAŁ MAKULATURY

Te to się już pisało i zaczęło do pełniejszego wykorzystania makulatury jako cennego surowca papiernicznego. Organizuje się różne akcje, konkursy. A z drugiej strony niektóre punkty skupu surowców wtórnych działają odstraszaają i zniechęcają indywidualnych zbieraczy. W ubiegłym roku kilkakrotnie woziłem sankami worki z ubieraną makulaturą, ale za każdym razem na drzwiach zastawałem kartkę o przyczynach zamknięcia punktu. Zdezerwowałem się i ustawiłem swoje worki pod drzwiami i także zostawiłem przy nich kartkę z adresem. Niestety, nie doczekalem się żadnego odwetu czy choćby słowa „przepraszamy”. Jest to nie do pomyślenia w krajach zachodnich, gdzie jak wiemy rzetelność handlu i usług wobec klienta stawia się jako wzór wzajemnych stosunków. Zrazilem się tak skutecznie, że postanowiłem przestać zbierać makulaturę i wyrzucić ją na śmietnik.

J. Lewsa
Michałow

ZANIECHAĆ SPACERÓW?

Chcę nawiązać do notatki J. Walusia „Czy świeża powietrze jest szkodliwe?” — na temat wychodzenia przedszkolaków na spacer. W imieniu innych rodziców jestem przeciwna zabawom na powietrzu w dni o wyjątkowo złej pogodzie. Jestem też za rozwiązaniem usprawniającym ubieranie dzieci przed wyjściem na spacer w czasie zimy. Gdy jedna wychowawczyni ma ubrać grupę 40 dzieci, trwa to ponad pół godziny, a w rezultacie część dzieci wychodzi na zimno rozgrzana i z miejsca ulega przeziębieniu. Albo powinno się pomóc wychowawczyni albo też pozostawić rodzicom organizowanie swym pociechom spacerów, oczywiście chodzący o okres zimowy.

55 podpisów rodziców dzieci
z przedszkola nr 1 w Eiku.
(Wybr. Ag.)

Urząd — obywatel

Spośród wielu zmian wprowadzonych do Kodeksu postępowania administracyjnego najistotniejsze dla obywatela są dwie: ustanowienie sądowej kontroli legalności decyzji oraz zniesienie odrębnej procedury podatkowej.

Poprzednio sam organ administracji autorytatywnie rozstrzygał, która przepisy prawa należały w konkretnej sprawie obywatela stosować i jak je interpretować. Jeżeli się obywateli z tym nie zgadzał, mógł co najwyżej zwrócić się do organu wyższego stopnia. Poza pion administracji sprawa taka jednak wyjść nie mogła. Tak więc sprawa obywatela z urzędem o prawo rozstrzygał ostatecznie urząd. Ze w takim systemie rozstrzygnięcia administracji nie zawsze pozostawały w pełnej zgodności z prawem, tego udowodnić nie ma potrzeby.

Powołanie Naczelnego Sądu Administracyjnego i stworzenie możliwości wniesienia do tego sądu skargi na decyzję administracyjną z powodu jej niezgodności z prawem zasadniczo zmieniło sytuację obywatela. Jawni się on przed sądem już nie jako interesant urzędu, lecz jako strona skargi, a stroną przeciwną jest urząd. Sprawy są między tymi stronami rozstrzygane organem administracji niezależnym, konstytucyjnie niezawisłym — sądem.

Poprzednio K.p.a. nie miał zastosowania w sprawach podatkowych. Tryb załatwiania tych spraw regulował dekret z 1946 r. o postępowaniu podatkowym. Nowelizacja K.p.a. z 1980 r. zniósła tę dwutorowość, obejmując regulacją kodeksową również postępowanie w sprawach podatkowych, a co więcej — poddała także decyzje w sprawach podatkowych sądowej kontroli co do ich zgodności z prawem, na równi z decyzjami w innych sprawach administracyjnych. Ujednolicenie procedury przez objęcie trybem K.p.a. także spraw podatkowych miało o-

bowiać od 1 września 1980 r. Ale do tego wówczas nie doszło. Dekretem Rady Państwa z 25 sierpnia 1980 r. na powrót zostały wyłączone z K.p.a. sprawy podatkowe i poddane dotychczasowej procedurze z 1946 r. z jednocześnie wyłączeniem kompeten-

Skarga sądowa na wymiar podatku

wniosł do Sejmu w połowie sierpnia 1980 r. Ale Sejm projektu nie przyjął. Stwierdził jego wady i braki, projekt zwrócił do ponownego opracowania. Nie zdążyło z tym do 1 września i dlatego właśnie zaistniała konieczność czasowego uchylenia mocy obowiązującej K.p.a. w odniesieniu do spraw podatkowych. Ten czas już minął.

W rzeczywistości było inaczej. Doraźna i tymczasowa zmiana znaleziona Kodeksu postępowania administracyjnego wynika z przyczyn zupełnie innej natury, można by rzec — z przyczyn technicznych — legislacyjnych.

Chodziło o to, że uchylenie dekretu z 1946 r. o postępowaniu podatkowym tworzyło dość istotną lukę w materialnym prawie podatkowym. Lukę tę trzeba było jeszcze przed 1 września 1980 r. wypełnić, aby system prawa podatkowego był i po wprowadzeniu zmian proceduralnych kompletny. W tym celu należało wydać nową ustawę o zobowiązaniach podatkowych w miejsce dotychczasowego dekretu w tym przedmiocie z 1950 r. Takie też były założenia komisji przygotowującej zasadniczą nowelizację K.p.a. Projekt ustawy o zobowiązaniach podatkowych Rząd

ten do Naczelnego Sądu Administracyjnego z powodu ich niezgodności z prawem na ogólnych zasadach uregulowanych przez ten Kodeks.

A jeżeli decyzja podatkowa wydana została przez organ II instancji przed 1.1.1981 r.? Przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego o zaskarżeniu do sądu decyzji administracyjnych — w odniesieniu do decyzji w sprawach zobowiązań podatkowych stosuje się także do decyzji wydanych w sprawach, w których postępowanie wszczęte zostało w I instancji po dniu 31 sierpnia 1980 r. W zakresie dopuszczalności skargi sądowej decyzje podatkowe równane więc zostały z innymi decyzjami administracyjnymi. Warto bowiem przypomnieć, że zaskarżeniu do sądu administracyjnego podlegają decyzje wydane w sprawach wszczętych nie wcześniej niż 1 stycznia 1980 r.

Termin do wniesienia skargi do Naczelnego Sądu Administracyjnego na decyzję administracyjną wynosi dla strony 30 dni i biegnie od dnia następnego po doręczeniu decyzji organu II instancji. W związku z tym wyłonić się może wątpliwość, jak liczyć ten termin, gdy decyzja w sprawie podatkowej wydana została w drugiej instancji przed 1 stycznia 1981 r., skoro dopiero od tej daty otwarta została możliwość zaskarżenia takiej decyzji do sądu. Wątpliwość tę usuwa wspomniana ustawa o zobowiązaniach podatkowych stanowiąca (art. 52 ust. 4), iż termin do wniesienia skargi do sądu na decyzję podatkową, która stała się ostateczną przed dniem 1 stycznia 1981 r. biegnie od tej daty.

ZENON MLYNČYK

wzięte z życia

Nic nie rozumiem

W jednym z zakładów drzewnych zaczęli mnie znajomy inżynier. Zaczęli nalegać, abym koniecznie zobaczył urządzenie do tzw. manipulowania drzewami, które sami w zakładzie skonstruowali.

Nie miałem czasu, ale w końcu uległem namowom. Samo urządzenie nie wyglądało imponująco. Ot, po prostu połączenie taśmociągów z płytą tarzoną. Ogromne, ciężkie, trafiające do budki, gdzie są ciężkie na mniejsze, a następnie segregowane według gatunków drzewna.

A jak było przedtem? — pytam inżyniera. — Wszystkie operacje wykonywano ręcznie. Korzystał też inżynier, który pracuje teraz leżąc i poręcznie.

— Gratuluję! — Ale to jeszcze nie koniec, redaktorze — mówi inżynier. — Słucham... — Ileż to kosztowało nas nerwów.

I opowiada, że pierwotnie chcieli takie urządzenie kupić za granicą. Oczywiście, za dewizy. Aby było smaczniej wydawało, że na zakup importowanego urządzenia trzeba było wydać tyle dolarów. Ile mniej wydali złotych za podobne urządzenie skonstruowane w zakładzie.

— Ale, panie inżynierze, to czysty nonsens. — A tak, czysta bzdura.

— Sądę jednak, że po ważnej kalkulacji natychmiast odstąpiono od tego zamysłu? — Skądże. Forsowano go dalej. — Nic już nie rozumiem. — I my też.

Od słowa do słowa i wszystko nieco się rozjaśnia. Otoż wypłacenie konstruktorom wynagrodzenia za skonstruowanie urządzenia do manipulacji drzewami pochłonęło by kilkadziesiąt tysięcy złotych z funduszu plac. A w świetle obowiązujących przepisów fundusz plac nie może być przekroczony. Za to grozi surowe kary, łącznie z premojami. Ba, także nawet postradać stanowisko.

Thumaczono więc konstruktorom: — Przecież mamy nie wykorzystywać funduszu dewizowy. Po co więc naruszać napięty fundusz plac? Kupimy z importu i wszystko będzie grać. — Ale konstruktorzy się u-partli i dopięli swego. — Powiedzieli — mówią — że w naszym kraju dobrze, skoro dalej działają takie nonsensowne sposoby rozumowania i działania?

Nic nie odpowiedziałem na pytanie, które nosiło wszelkie znamiona wymownej retoryki. Przypomniałem sobie rozmowę z innym inżynierem w tymże zakładzie. Opowiadał mi, że

muszą sztucznie hamować produkcję mebli, poszukiwanych na rynku. Powód? Znowu nie wolno przekroczyć funduszu plac. Czyli prościej: dodatkowo zapłacić ludziom za dodatkową wytworzoną produkcję.

I chyba mówił prawdę. Potwierdza ją zresztą podobna rozmowa z prezesem spółdzielni meblarskiej, którą wykonywała mi narozniki. — Pan sobie wyobraź, że musieliśmy obniżyć usługi o kilka milionów złotych?

— Brak zamówień? — Przeciwnie — nadmiar. — Nic nie rozumiem. — I ja też. — Później prezes mi wyjaśnił, że za przekroczenie planowanych usług meblarskich i planowanego, rygorystycznie limitowanego funduszu plac grożono im utratą premii.

— Mam się narażać na dżę? Za co ludzie mają cierpieć?

Bzdura goni bzdurę, paradoks rodzi paradoks. Pamiętam rozmowa na temat konieczności przeprojektowania produkcji fabryki mebli, budowanej w S. Kłós ustalili, że w sklepach mamy nadmiar mebli. Więcej, grozi nam w tej branży nadprodukcja. Dlatego trzeba się zastanowić, co wyrobić w budowanym zakładzie, zamiast mebli. Oczywiście, musieliby to za sobą pościągnąć dodatkowe koszty. I to znaczne.

— Ludzie, co wy pleciecie za bzdury. Przecież sklepy meblarskie zięją pustką. Skąd biorą się te wasze absurdalne oceny. — I my mamy wątpliwości. Ale tak ocenia sytuację na rynku meblarskim centrala. I zdanie ekspertów z centrali tylko się liczy. — Następne miesiące dowiedzieli, że popyt na meble jest ogromny. Ludzie kupują co popadnie.

— Czy pan wie — mówi kierownik sklepu — że klient często płaci za meble, których nie widzieli? — No dobrze — pytam — ale jak się im później nie spodobają w magazynie? — Idziemy im na rękę. Zwracamy pieniądze.

— Czy takie wypadki zdarzają się często? — Zdarze się, że jeden klient trochę marudził. — I nie wziął zapłaconych mebli? — Zabrał. Co miał robić?

Właśnie — co miał robić? Z prasy dowiedzieli się, że budowlani biorą z magazynów stal o większych wymiarach i umurują w betonowe elementy, włókniarze biorą przedzie w takich kolorach i rozmiarach, jaką im dają kooperanci, piekarze wypiekają bułki z takiej maki, jaką im dostarczają młynarze, młynarze biorą takie zboże...

Panowie, gdzie my żyjemy? To nie moje słowa, ale konstruktora urządzenia, o którym pisałem na wstępie.

ST. STARAD

Premia za ogumienie

Pracuję jako kierowca w Przedsiębiorstwie Transportu i Spedycji Przemysłu Mięsnego. Jeżdżę samochodem - naczepą, który ma 12 kół. Na opony mam normę przebiegu 50 tys. km, a ja przejechałem już 150 tys. Należy mi się więc dwa razy premia za taki przebieg, a dyrekcja twierdzi, że będzie mi się należała dopiero wtedy, gdy opony pójdą do bieżnikowania. One zaś do bieżnikowania już nie nadają się... (Stanisław J., Elki).

„Na moje pytanie, kiedy otrzymam premię, odpowiedziano, że wówczas, gdy opony zostaną przekazane do Przedsiębiorstwa Surowców Wtórnych. Czekam więc cierpliwie. Minął rok, a ja premii nie otrzymałem. Dowiedziałem się tylko, że opony zostały podmienione przez zakład wykonujący naprawę samochodów. Czyli tych opon mój zakład nigdy nie przekaże. A więc ja premii nie otrzymam?” (Lech F. z PPK Białystok).

szę kierowców jest następująca: „1. Kierowcy pojazdów samochodowych i ich pomocnicy mogą otrzymać premię za oszczędną eksploatację opon samochodowych. Premia ta przysługuje: 1) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 2) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 3) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 4) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 5) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 6) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 7) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 8) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 9) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 10) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 11) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 12) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 13) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 14) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 15) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 16) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 17) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 18) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 19) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 20) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 21) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 22) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 23) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 24) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 25) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 26) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 27) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 28) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 29) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 30) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 31) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 32) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 33) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 34) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 35) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 36) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 37) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 38) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 39) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 40) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 41) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 42) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 43) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 44) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 45) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 46) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 47) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 48) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 49) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 50) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 51) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 52) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 53) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 54) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 55) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 56) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 57) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 58) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 59) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 60) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 61) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 62) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 63) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 64) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 65) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 66) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 67) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 68) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 69) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 70) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 71) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 72) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 73) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 74) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 75) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 76) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 77) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 78) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 79) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 80) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 81) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 82) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 83) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 84) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 85) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 86) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 87) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 88) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 89) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 90) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 91) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 92) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 93) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 94) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 95) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 96) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 97) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 98) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 99) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 100) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 101) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 102) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 103) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 104) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 105) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 106) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 107) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 108) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 109) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 110) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 111) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 112) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 113) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 114) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 115) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 116) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 117) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 118) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 119) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 120) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 121) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 122) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 123) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 124) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 125) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 126) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 127) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 128) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 129) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 130) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 131) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 132) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 133) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 134) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 135) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 136) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 137) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 138) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 139) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 140) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 141) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 142) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 143) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 144) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 145) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 146) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 147) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 148) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 149) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 150) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 151) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 152) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 153) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 154) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 155) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 156) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 157) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 158) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 159) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 160) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 161) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 162) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 163) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 164) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 165) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 166) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 167) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 168) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 169) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 170) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 171) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 172) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 173) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 174) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 175) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 176) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 177) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 178) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 179) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 180) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 181) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 182) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 183) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 184) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 185) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 186) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 187) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 188) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 189) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 190) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 191) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 192) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 193) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 194) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 195) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 196) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 197) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 198) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 199) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 200) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 201) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 202) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 203) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 204) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 205) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 206) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 207) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 208) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 209) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 210) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 211) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 212) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 213) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 214) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 215) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 216) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 217) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 218) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 219) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 220) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 221) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 222) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 223) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 224) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 225) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 226) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 227) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 228) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 229) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 230) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 231) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 232) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 233) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 234) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 235) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 236) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 237) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 238) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 239) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 240) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 241) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 242) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 243) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 244) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 245) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 246) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 247) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 248) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 249) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 250) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 251) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 252) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 253) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 254) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 255) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 256) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 257) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 258) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 259) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 260) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 261) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 262) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 263) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 264) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 265) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 266) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 267) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 268) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 269) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 270) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 271) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 272) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 273) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 274) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 275) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 276) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 277) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 278) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 279) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 280) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 281) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 282) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 283) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 284) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 285) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 286) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 287) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 288) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 289) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 290) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 291) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 292) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 293) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 294) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 295) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 296) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 297) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 298) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 299) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 300) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 301) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 302) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 303) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 304) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 305) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 306) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 307) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 308) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 309) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 310) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 311) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 312) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 313) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 314) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 315) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 316) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 317) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 318) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 319) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 320) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 321) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 322) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 323) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 324) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 325) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 326) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 327) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 328) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 329) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 330) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 331) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 332) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 333) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 334) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 335) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 336) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 337) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 338) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 339) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 340) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 341) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 342) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 343) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 344) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 345) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 346) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 347) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 348) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 349) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 350) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 351) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 352) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 353) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 354) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 355) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 356) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 357) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 358) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 359) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 360) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 361) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 362) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 363) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 364) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 365) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 366) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 367) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 368) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 369) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 370) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 371) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 372) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 373) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 374) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 375) za opony podlegające odpłatnej wymianie, 376) za opony podleg

Gwarancje dla odnowy

Od razu rozszyfrować warto nieznane dotąd skróty: SK — Sąd Konstytucyjny, TS — Trybunał Stanu. Propozycja powołania do życia obu tych instytucji znalazła się w materiałach do dyskusji przygotowanych dla członków Stronnictwa Demokratycznego, którego XII Kongres odbędzie się w dniach 14—16 marca br.

Sąd Konstytucyjny, Trybunał Stanu, przywrócenie urzędu Prezydenta Państwa, określenie długości i liczby kadencji na najwyższych stanowiskach państwowych, obligatoryjny obowiązek zrzeczenia się mandatu przez posia, który wyraża zgodę na objęcie stanowiska w rządzie, z jednoczesnym wprowadzeniem praktyki powoływania ministrów niebędących członkami parlamentu — to problemy z dziedziny prawa konstytucyjnego podnoszone w SD już od roku 1958. Jest rzeczą zrozumiałą, iż w ostatnich miesiącach ubiegłego roku, gdy fakty poczęły znamionować dokonujący się proces demokratycznych przemian w naszym życiu, znów aktualną i ważną stała się sprawa ujęcia w aktach prawnych (w tym przede wszystkim w Konstytucji i ustawach) takich form instytucjonalnych

tyczne i społeczne występujące w parlamencie. Tak sformułowany zasadniczy cel istnienia Sądu Konstytucyjnego jako strażnika porządku prawnego płynącego z norm Konstytucji jako ustawy zasadniczej, można oczywiście — dyskusyjnie — rozszerzać. Sama bowiem zgodność ustawy, a więc aktu prawnego uchwalonego przez Sejm, nie stanowi jeszcze o ładzie prawnym w państwie jeśli — co należy dopuścić teoretycznie — w sprzeczności z Konstytucją jej ustawą byłoby dekrety Rady Państwa, rozporządzenia prezesa Rady Ministrów czy zarządzenia ministrów, a więc quasi-ustawy i akty wykonawcze w praktyce przesadzające o realiach życia społecznego i ekonomicznego. Ta sama praktyka służyłaby przykryciu aktów administracyjnych (choćby na wojewódzkim czy miejskim szczeblu) stojących wprost w

lepszymi z najlepszych: ciesząc się absolutnym zaufaniem i szacunkiem, o nieskazitelnym i silnym charakterze, nieposzlakowanej prawości.

Takie cechy musieliby reprezentować członkowie Trybunału, albowiem ich zadaniem byłoby orzekanie o odpowiedzialności parlamentarnej, politycznej osób zajmujących najwyższe stanowiska w administracji państwowej. Najkrócej: za łamanie (lub nieprzestrzeganie) ustaw, za działanie (lub — używając języka prawnicze — zaniechanie) sprzeczne z prawnie określonymi kompetencjami, każdy członek sądu lub instytucji bezpośrednio podległych Sejmowi byłby pociągany do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu. Decydowałby o tym Sejm kwalifikowaną większością głosów, a wniosek jednego z klubów poselskich lub posłów bezpartyjnych w określonej liczbie. Wniosek do Sejmu o postawienie łku przed Trybunałem mogłoby także składać Kolegium Najwyższej Izby Kontroli.

Zarysowanie jedynie (choć trudno byłoby żądać w okresie wstępnej dyskusji wręcz projektu ustawy) koncepcji działania Trybunału Stanu implikuje szereg dalszych możli-

OKULARY, czy soczewki kontaktowe?

Okulary są prawie tak stare jak świat. Najstarsze znane obecnie to okulary przeciwsłoneczne, odnalezione w grobowcu Tutenchamona. Składają się na nie 2 brązowe szkła, w które wtopiony został drut z brązu. Oglądać je można (wraz z futerałem) w Muzeum Brytyjskim, jako jeden z oryginalniejszych eksponatów.

W starożytności często stosowano szlifowane kryształy górskie w celu poprawy wzroku. Najstarsze tego typu soczewki znaleziono podczas prac wykopaliskowych w Troi — było to 6 dużych i 40 małych kryształowych półkuli — być może służyły one jako ozdoby, ale niewykluczone, że wykorzystywano je także do oglądania małych przedmiotów. Soczewka kryształowa znaleziona w Knossos na Krecie daje bardzo wyraźny, dokładny obraz.

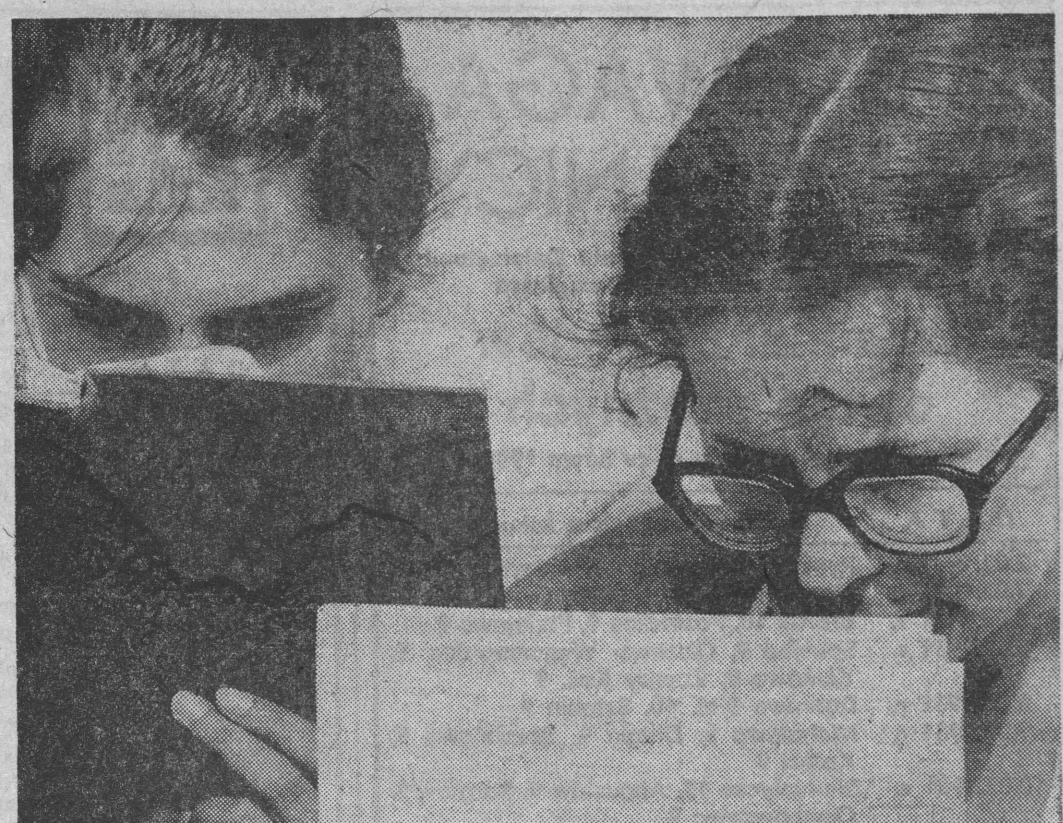
Pierwsze najistotniejsze informacje o zastosowaniu okularów dla poprawy wzroku znaleźć można w pracach angielskiego uczonego R. Bacona w XIII w. Opisana jest w nich budowa soczewek oraz zasady ich funkcjonowania. Na szerszą skalę zaczęto okulary stosować prawdopodobnie w Wenecji, skąd szybko rozpowszechniły się najpierw w Europie, a następnie w Azji.

Dzisiaj nosi je przeważająca część ludzkości i to nie tylko ludzie starsi, ale także ci wszyscy, którzy skarżą się na wady wzroku. Okulary są ogólnie dostępne, łatwo można je nabyć, ci którzy je używają mają ich co najmniej po 2 pary — stąd liczba okularów na świecie jest praktycznie rzecz biorąc niemożliwa do obliczenia.

Ciągłe trwa ich udoskonalanie i prawdziwa gielda pomysłów w tej dziedzinie. Istnieją np. okulary o zmiennej ogniskowej. Każda ich soczewka składa się z podwójnego szkła, wewnątrz którego znajduje się półprzezroczysty płyn (gliceryna zmieszana z bromkiem potasu). Kanał w oprawie połączony jest z mechanizmem umożliwiający regulowanie ciśnienia cieczy — użytkownik sam więc może zmieniać odległość ogniskowej w granicach 3 dioptrii co powoduje, że jedna para okularów służy zarówno do czytania, jak i oglądania odległych przedmiotów. Znaną są także okulary dla kierowców zmniejszające przedwczesne zmęczenie wzroku przy jeździe samochodem. Odrębną część produkcji okularów stanowią szkła ochronne używane przez pracowników wykonujących trudne zawody, które zabezpieczają przed urazami me-

(Interpres)

JERZY A. SALECKI

NA ZDJĘCIU: tradycyjne okulary.

CAF — Marek Broniarek

Na straży praworządności

państwa, które gwarantują pełnię socjalistycznej demokracji, poszanowanie praw obywatelskich, eliminując możliwość dewiacji władzy, łamania praworządności, niebezpieczeństwo ponawiania się kryzysów społeczno-politycznych i napięć w relacji obywateli — władza.

Pewne koncepcje dotyczące instytucjonalnego zabezpieczenia odnowy, stworzenia prawnoustrojowych gwarancji poszanowania norm demokracji sformułowane na 21 posiedzeniu plenarnym CK SD (23 września 1980 r.) spotkały się z tak dużym zainteresowaniem i aplauzem członków Stronnictwa, iż znalazły one miejsce we wspomnianym na wstępie materiale do dyskusji przedkongresowej. O tym, czy klub poselski SD wystał na forum Sejmu z określonymi inicjatywami przysłał oczywiście uchwałę i program Stronnictwa uchwalone na Kongresie. Nie przesadzając przyszłości sam problem stworzenia Sądu Konstytucyjnego i Trybunału Stanu wydaje się być na tyle interesujący, że warto go szerzej przedstawić.

SĄD KONSTYTUCYJNY stałby na straży zgodności ustaw z Konstytucją. Powoływany przez Sejm spośród posłów, uwzględniając ich przygotowanie zawodowe i polityczny uklad sił w parlamencie. Jest rzeczą oczywistą, że postowie — członkowie Trybunału Stanu, byłiby naj-

opozycji do ustawy, będących ich łamaniem. I tu od razu pytanie. Czy proponowany Sąd Konstytucyjny byłby zobowiązany do orzekania o zgodności z Konstytucją — ustaw, z Konstytucją i ustawami — wszelkich aktów prawnych niższego rzędu? Gdyby tak właśnie było, Sąd Konstytucyjny miałby mnóstwo pracy — to rzecz pewna — ale jednocześnie jego istnienie materializowałoby marzenia o ludowładztwie realnym, marzenia o sytuacji, w której zwykły obywatel Kowalski czy Nowak mógłby toczyć spór z premierem czy ministrem, a mając prawne racje za sobą — wygrać proces! Utworzenie Sądu Konstytucyjnego byłoby jednocześnie postawieniem trwałej bariery woluntaryzmu — prawnemu, lekceważeniu przez aparat administracyjny norm prawnych wyższego rzędu. Nie ma wątpliwości, że zmalałaby liczba przeroznych „praw”, te zaś wydawane byłyby klarowniejsze i zawsze praworządne.

TRYBUNAŁ STANU — odwołując się do dyskusyjnej koncepcji SD — byłby powoływany przez Sejm spośród posłów, uwzględniając ich przygotowanie zawodowe i polityczny uklad sił w parlamencie. Jest rzeczą oczywistą, że postowie — członkowie Trybunału Stanu, byłiby naj-

wości. Bez względu na warianty rozwiązań szczegółowych, istota propozycji nie pozostawia żadnych wątpliwości co do celu, którym jest formułacja hasła: dążenie do ukształtowania systemu silnej władzy państwowej (silnej, czyli operatywnej, konsekwentnej, sprawnej, praworządnej), której reprezentanci bez względu na stanowisko i szczebel zajmowany w urzędniczej hierarchii, byłoby realnie odpowiedzialni przed parlamentem za swe działania.

Jest rzeczą oczywistą, iż wzbogacenie prawa konstytucyjnego o dwie podległe Sejmowi instytucje — Sąd Konstytucyjny i Trybunał Stanu, wzmacnia rolę Sejmu, zwiększa kontrolne i egzekucyjne uprawnienia. Cały jednak sens propozycji nie w rozbudowie struktur Sejmowi podległych, ale w znaczeniu ich działania. SK i TS byłby instytucjami gwarantującymi demokrację socjalistyczną, jej przestrzeganie i rozwój. Dlatego też warto zastanowić się nad tą koncepcją niosącą ładunek przemysłów, interesujących nas wszystkich bez względu na polityczne orientacje czy środowiskowe przynależności.

(Interpres)

JERZY A. SALECKI

Muzeum w Głuchej Puszczy

Przy piastowskim szlaku, prowadzącym z Kruszwicy do Gniezna, znajduje się leśniczówka o nazwie Głucha Puszcza, która historycznie należała do Płocka. W muzeum, przeznaczone na tamtejsze, opisane w niedawnej pracy naukowej zabytki kultury materialnej regionu kujawsko-paluckiego, a także świadectwa patriotyzmu mieszkańców tych ziem, ich walki o polskość w okresie germanizacji. Wśród zbiorów archeologicznych szczególnie ciekawą jest zbroja z przełomu X—XI wieku, rzadkość w skali międzynarodowej. Są tu również wspaniałe rzeźby królewskiego zwierza — tura. Inny niecodzienny eksponat to bardzo stara dziadowska „laga” z pięknie wyrzeźbioną rączką. Dużą wartość etnograficzną posiada kolekcja wiejskich kotowrotek z Płucka. Bogate są zbiory myśliwskie i przyrodnicze. W osobnej sali znajdują się pamiątki, poświęcone zrywom wolnościowym. (K.H.)

Opracowanie CAF

Na moment przed założeniem soczewki na gałkę oczną.

CAF — Janusz Ukłajewski

Po opublikowaniu w grudniowym numerze GW nr 274 z dnia 19—20—21.XII.1980 r. artykułu pt. „Do granic wytrzymałości?”, dotyczącego trudnych warunków mieszkaniowych rodziny Grzegorzczaków, otrzymaliśmy raport z Zarządu Budynków Mieszkaniowych w Białymostku, podpisaną przez dyrektora, tejsze instytucji. Teodor Klimuk zarzuca mi, że informacje zawarte w materiale są przesadzone.

Nie mogę zgodzić się z powyższym twierdzeniem. Zawiera ono zbyt wiele uproszczeń nie do przyjęcia. Dzwienie daje się tłumaczenie braku wody, okresowego niedogrzewania usytuowanego mieszkania na czwartym, ostatnim piętrze. Oznaczałoby to „szczęśliwość” z tych i wyższych kondygnacji powinni się cieszyć, że w ogóle mają dach nad głową i nie powinni troszczyć się o nie więcej. Nie uważam również za fakt oczywisty, że „mieszkańcy kondygnacji pod dachem muszą być bardziej narażeni na zalecieki”. Od czego są instytucje, dbające o swoich lokatorów? W końcu płacą oni za użytkowanie lokalu określonej wysokości czynszu (w większości wypadków wysoki) i słusznie domagają się zapewnienia odpowiednich warunków mieszkaniowych.

W przypadku p. Grzegorzczaka batalia o otrzymanie przyzwoitego mieszkania toczy się od lat. Jak dotąd bez skutku.

Wydaje mi się, że najbardziej poruszył dyrektora fakt, że odwołano się publicznie wyrazić opinie o funkcjonowaniu instytucji, które powinny służyć dobru społeczeństwa. W końcu w tym celu zostały powołane, chociaż co do tego można mieć wątpliwości, obserwując zmagania niektórych lokatorów, czego niezbitym dowodem jest Grzegorzczak wraz z rodziną.

Według dyr. Klimuka argumentacja zawarta w artykule jest niesłuszna i „rzućcie uważnie i bezpodstawnie” na działalność wy-

NIE DOKOŃCZONA SPRAWA...

powinna być akceptowana przez redakcję — twierdzi dyrektor. Wydaje mi się, że warunki mieszkaniowe bohaterów artykułu są dla dyrektora najmniej istotne i sprawa powinna być przemilczana. Nie wiem, w jakim lokum egzystuje pan dyrektor, ale sądzę, że na pewno w lepszym, niż niefortunny lokator ze Skłodowskiej.

Zgadza się natomiast z twierdzeniem, że w „przypadku zwolnienia (lokalu) będzie to sytuacja chętnych rodzin”. Ale to już najmniej interesuje Grzegorzczaków. Przez niemal dziesięć lat żył on w anormalnych warunkach. Zalewane co jakiś czas pokój nie zachęca do przebywania w nim. Fatalna sytuacja bytowa stała się przyczyną wszystkich nieszczęść — chorób, które dotknęły członków rodziny. Lekarze bezwzględnie zaleca-

ją zmianę mieszkania na suche i słoneczne.

Staram się zrozumieć intencje dyrektora, ale nie mogę zaakceptować jego racji. Spór, w jaki przedstawia swoje poglądy nie daje szansy na sprawiedliwe rozpoznanie i werdykt. Brak zrozumienia racji odmiennych formułuje jednostronną opinię. Prowokuje do zajęcia pozycji obronnych i kontruderzenia. Jak wiadomo w naturze człowieka

Ścieśniony pan Waldemar udał się wraz z żoną pod wskazane adresy. Jakby było jego zdaniem (a jeszcze większe osób tam zamieszkujących), kiedy zdumieni lokatorzy odpowiedzieli, że nie mają zamiaru opuszczać na razie swego przybytku. Obie strony były bardzo zaskoczone zaistniałym faktem.

Okazuje się, że w niedalekim sąsiedztwie, bo przy ul. Skłodowskiej 8 znajduje się, wydawałoby się, wymarzone lokum. Na pierwszym piętrze na 56 m kw. żyje pani, której zachowanie budzi wiele zastrzeżeń. Sąsiedzi bezustannie skarżą się na ekscesy wycyznianie przez tę kobietę i jej towarzyszywo. Komitet blokowy usilnie stara się pozbyć uciążliwej lokatorki, domaga się eksmisji. Sprawa ciągnie się już od dwóch lat. Jak dotąd bez rezultatu.

Pozostaje jeszcze jedna ewentualność, którą Grzegorzczak zdecydowanie odrzuca. Wydział Spraw Lokalowych proponuje mu przydział w pierwszym piętrze br. mieszkania spółdzielczego poza kolejnością. Wydawałoby się, że jest to oferta nader pożądana. Nie mogę wyrazić zgody na lokal w spółdzielni — mówi rozgorzchniony Grzegorzczak — po prostu nie stać mnie na to. W dodatku przez przeszło dziesięć lat sam za własne pieniądze wykonałem pięć remontów, co oczywiście wiązało się z dużymi kosztami...

Sprawa nadal więc pozostaje otwarta. Należy zastanowić się, dlaczego Grzegorzczak, uparcie dążąc do osiągnięcia celu, rozbił głowę o jakiś niewiedziony mur niechęci, czy niezrozumienia i stąd są takie, a nie inne rezultaty jego starań.

BARBARA OWCZAREK

Po „klapsie” w Zakopanem

FILMOWE „BLIZNY” POLSKO — NIEMIECKIE

W połowie stycznia br. nakręcono w Zakopanem i Tatrach ostatnie 2 sceny 3-odcinkowego filmu telewizyjnego pt. „Blizny”, który został zrealizowany jako współprodukcja Polskiej Wytwórni Filmów Telewizyjnych „Pol-” i 2 programu telewizji RFN.

„Blizny” to oparta na dokumentach i faktach opowieść dwóch mieszkańców Gdańska, Polaka i Niemca. Są to konkretni ludzie dziś żyjący w Gdańsku i Hamburgu, którzy opowiadają historię swego życia, mówią o losach miasta. Całość oparta jest na dokumentach i rekonstrukcjach wydarzeń.

Reżyserami i scenarzystami filmu są ze strony polskiej Andrzej Chiczewski, ze strony RFN Arno Rottay.

Po ostatnim „klapsie” poprosilimy obu reżyserów o wypowiedź na temat ich pracy.

ANDRZEJ CHICZEWSKI

— Jest Pan znanym w Polsce reżyserem filmowym, dokumentalistą. Robi Pan filmy od 20 lat. Czym zainteresował Pana temat tego filmu?

— Interesuje się najnowszą historią Polski i sprawami emigracji polskiej. Ten film dotyczy ostatnich 50 lat dziejów Gdańska, zainteresował mnie od strony historycznej. W tym mieście jak w soczewce skoncentrowały się przecież problemy całej Europy z roku 1939.

— Co nasuwało największe problemy przy opracowywaniu scenariusza?

— Już samo rozwiązanie filmu jako zwartej koncepcji. Z jednej strony są fakty poparte licznymi dokumentami historycznymi, które trzeba pokazać, z drugiej strony opowieść ludzi, która musi być rekonstruowana możliwie jak najwierniej w formie fabularnej. W sumie nam się to chyba udało. Film ma dobre tempo akcji.

— Czy ocenia Pan film „Blizny” jako ciekawy?

— Bardzo. Właściwie mało wiemy o Gdańsku i gdańszczanach tego okresu. Dla Niemców z RFN ten film będzie nowym spojrzeniem na to miasto. Zobaczą wiele faktów z polskiego punktu widzenia. Bo w „Bliznach” staraliśmy się wszędzie pokazać swoje widzenie historii.

— Właśnie, jak na tym filmie układa się współpraca z Niemcami?

— Dobrze. Chociaż, początkowo posuwałam się wolno do przodu, gdyż wiele spraw ważnych dla historii obu narodów widzieliśmy z różnych perspektyw.

Zresztą nie tylko my. Wcześniej PA Interpress, inicjator ze strony polskiej tej koprodukcji, też miała kłopoty ze znalezieniem partnera polskiego do realizacji tego filmu. Ja byłam chyba trzecim, który propozycję przyjął.

— Czy zadowolony jest Pan z wyników... jako że słysześmy, iż film jest już w dużej części zmontowany?

— Tak. Ale film ocenią widzowie.

— Jeszcze jedno, skąd tytuł „Blizny”?

— Po ciężkiej ranie na skórze człowieka zawsze zostaje ślad, blizna. Mury można polatać, domy odbudować, ale blizna zostaje.

— Kiedy premiera?

— 3 maja br.

Reżyser filmowy z Hamburga ARNO ROTTAY pracuje w swoim zawodzie od

20 lat. 15 lat jest samodzielnym reżyserem. Zrobił już kilkadziesiąt filmów. W tym kilka o Polsce.

— To Pan zaproponował realizację filmu „Blizny”. Skąd się wzięła ta propozycja?

— Interesuje mnie tematyka społeczna. 6 lat temu przyjechałem do Gdańska, prywatnie. Chciałem zobaczyć jak wygląda dziś miejsce mego urodzenia. Spotkałem kolegę, Polaka, który tu mieszka...

— Wieć to autobiografia?

— Nie, to jakiś okruh własnej historii. Odszukałem innych urodzonych w Gdańsku i naszkicowałem koncepcję filmu. Potem, było to 3 lata temu, zaproponowałem ten pomysł o siebie w redakcji. A kiedy przebrnąłem przez niełatwe problemy u nas, przedstawiałem tę propozycję PA Interpress. Początkowo ten temat był dla obu stron „za gorący”. Powoli dogadaliśmy się. Ja też wiele rzeczy zobaczyłem w innym świetle. Ale to mnie tym bardziej przekonało, że ten film musimy zrobić.

— Jakiego spodziewa się Pan przyjęcia filmu w RFN?

— Będzie ono bardzo różne. I opinia będzie podzielona. Przecież to pierwsze nieschematyczne przedstawienie historii Gdańska, często dalekie od bajek historycznych. Parę prawd jest w tym filmie nieprzejmymych i na pewno ja jako reżyser będę mocno przez niektórych atakowany. Ale nie chcieliśmy niczego omijać. Gładki film miałby się za celem.

— Jeszcze jedno. Skąd gdańskie zdjęcia w Zakopanem i w Tatrach?

— Kiedy w 1943 roku niemieckie Gestapo zniszczyło częściowo siałkę polskiej konspiracji na Wybrzeżu, ostatnie dwie ustrajające się łączniczki i pierwsze ich melniki o odbudowie polskiej organizacji podziemnej na tym terenie przekazywane były przez Tatry gdzieś na przełomie listopada i grudnia 1943 roku.

— Kiedy premiera?

— 3 maja. Tego samego dnia w Polsce. Po trzech odcinkach przewidujemy w studio dyskusję. Przygotowujemy również książkę o realizacji tego filmu.

— Zyczymy sukcesu.

— Dziękuję, to będzie wspólny sukces.

(Interpres)

Rozmawiał: A. LIBERAK

Za ladą nie jest słodko

Z urzędami administracji spotykamy się raczej rzadko, ale z handlowcami nader często. Widać, że nasza gospodarka nie ma jeszcze w sobie nic z handlowej. W tym mieście Nina Bruk nie ma chwili czasu, by przywitać się z kolegą szkolnym. Tak jest załatwiona, bo chce nałożyć obsłużyć klientów z całego kraju. Hajnówka i Białowieża są przecież blisko. Turystów bardzo dużo i każdy chce się posilić.

Te same problemy występują w Białowieży. Wczoraj bufetowa restauracji „Iwa” w Parku Pałacowym, Lucyna Matysiak narzeka, że jej ręce opadają z przemęczenia. Od rana podawała gościom kilkadziesiąt różnych napojów — wyjaśnia.

Państwo docenia trud handlowców. Tych ze spółdzielczych zaopatrzenia i żywności, państwowego handlu mieszkaniowego i organizacji społemowskich. Generalnie otrzymali oni w ostatnich miesiącach podwyżkę płac.

Ale to nie wszystko. Chodzi o stosunek klientów. Zbyt często jeszcze nie zdajemy sobie sprawy, jak ciężka jest

Zajęcia w grupie „starszaków” prowadzi opiekunka — Helena Lubik.

Nowy żłobek

Rodzice w Białymstoku mają wiele kłopotów z umieszczeniem swoich pociec w żłobkach. Od wielu lat cierpią na chroniczny brak miejsc w tych placówkach. Mimo, że z każdym rokiem możliwości w tej dziedzinie się zwiększają, nadal trzeba wiele zachodu, aby zapewnić najmłodszym kwalifikowaną opiekę.

Z zadowoleniem więc należy odnotować oddanie nowego żłobka wybudowanego przy ul. Wasilkowskiej, który otrzymał kolejny numer — 16. Ładny, przestronny obiekt o białych ścianach i jasnym parkiecie. Należy jednak liczyć się z realną koniecznością podwojenia tej liczby — taka jest prosta społeczna potrzeba. Często jeszcze kosztem obniżenia warunków musimy zapewniać miejsce w żłobku większej liczbie dzieci.

Personel nowej placówki opiekunko-wychowawczej liczy ponad 20 osób. Przydałoby się jeszcze kilka wychowawczyń i przynajmniej — jeden „placowy”. Niestety —

Kto poluje ten hoduje i odwrotnie!

Jak nas poinformował sekretarz Zarządu Wojewódzkiego Polskiego Związku Łowieckiego w Białymstoku — Jerzy Prociakiewicz, na 165 wszystkich obwodów łowieckich w woj. białostockim gospodarzą prowadzą 150 obwodów. 53 kół myśliwskie poprzez swych stałych strażników i myśliwych systematycznie dbają o zwierzynę, chronią ją przed kłusownikami.

Warto podkreślić, że w ostatnich latach jest znacznie mniej zajęć i kuropat. Dlatego też myśliwych białostockich na kwotę 1 mln 400 tys. zł (tyle wydatkowane na zakup ptaków i karmę dla nich). Pociągające natomiast jest to, że w białostockich lasach są zadowalające ilości dzików, łosi, jeleni oraz sarn. Ale ten tylko poluje, kto hoduje — jak mówi stare myśliwskie przysłowisko. Wiedzą o tym dobrze w kołach łowieckich i dlatego do zimy przygotowują się już teraz i jesienią, gromadząc odpowiednie zapasy karmy dla zwierząt i ptactwa.

Tegoroczna zima nie należy, na szczęście, jak dotąd do surowych. Nie ma zbyt dużych mrozów i nie zabrakło by głęboka warstwa śniegu. Pozwala to dotrzeć zwierzętom do pokarmu — do ożymy i runa leśnego. Mimo to zwierzęta potrzebują pomocy ludzi — myśliwych, strażników, mieszkańców wsi i miast, młodzieży szkolnej.

Koła łowieckie uprawiają ponad 200 ha poletek polnych i leśnych. Zgromadziły zapasy ziemniaków, owsa, siana, odpadów z młynów i innej paszy, lecz znacznie mniej niż w latach ubiegłych. Obowiązuje zakaz kupowania paszy z magazynów PZZ z powodu niepomysłnych pólów zbóż i okopowych w ostatnich latach. Do wyróżniających się w dokarmianiu zwierząt należą i ptactwa należą następujące koła: „Jeleni” w Nurcu, „Rys”, „Lesnik”, „Przeplorka” i „Boruta” — wszystkie w Białymstoku i inne.

Spośród 120 strażników łowieckich najlepszymi wyróżnili:

Wieloletni strażnik i funkcyjariusz Milicji Obywatelskiej każdego roku prowadzi wspólną akcję zwalczania kłusownictwa. W ub. r. podcaż jedną z takich akcji zdołał zebrać ponad 800 węglików, w tym najwięcej na liści i sarny, oraz zatrzymano trzy osoby, które nielegalnie posiadały broń. (cis)

W kilku wierszach

Jutro, 28 stycznia br. (czwartek) o godz. 17.30 w sali wykładowej Instytutu Stomatologii AMB odbędzie się wspólne posiedzenie naukowego Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, Polskiego Towarzystwa Medycyny Sądowej i Kryminologicznej oraz Polskiego Towarzystwa Epidemiologicznego i Lekarzy Chorób Zakaźnych. W programie omówienie następujących tematów: „Pracownia, zaplanowanie i nadzór lekarski nad leczeniem zakażeń” — mgr H. Winnicki, dr J. Szczęsny; „Innowacje w RFN” — „Współczesne problemy hepatologii” — prof. dr med. P. Boron. (lis)

Śladem krytyki

W związku z notatką „Taki sobie bar” („GW” z 5 listopada ub. r.) Oddział WSS „Spółem” w Białymstoku poinformował, że bar „Pod Topolami” przy ul. Wasilkowskiej prowadził do niedawna ograniczoną sprzedaż napojów alkoholowych, tj. piwa w ilości do dwóch butelek na osobę łącznie z daniami lub przekąską i alkoholem — w ilości 50 g, również do dania lub przekąski.

Od 1 grudnia ul. z dyrektora Oddziału WSS wprowadziła zakaz sprzedaży piwa w tym barze w godzinach od 13 do 17, tj. w porze obiadowej. Treść nadmienionej notatki w sprawie nie została przez personel baru właściwie i skutecznie reagując w przypadkach stwierdzenia przyniesienia alkoholu przez konsumentów i wywijania go w barze. Potwierdza to ilość osób ukaranych przez Kolegium do Spraw Wykroczeń.

Z uwagi na duże zapotrzebowanie na usługi żywieniowe w tym osiedlu (jest to jedyny zakład gastronomiczny zlokalizowany w tej części miasta), zaplanowane modernizację oraz zmianę profilu działalności baru na jadalnię osiedlową. Jej uruchomienie przewidziano w II półroczu ubiegłego roku, jednakże ze względu na brak mocy przerobowych Zakładu Remontowo-Budowlanego WSS — modernizacja zostanie przeprowadzona dopiero w tym roku.

W piśmie poinformowano dodatkowo, iż tymczasem przestrzegając ustawy, w zakręśle sprzedaży napojów alkoholowych będzie pod stałą kontrolą branżowych służb Oddziału Spółdzielni. (bis)

Co, gdzie, kiedy?

W BIAŁYMSTOKU

Muzeum Okręgowe — Ratusz — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedziele w godz. 10-16. Wystawy stałe: Pradzieje Białostockie; Galeria Malarstwa Polskiego. Wystawa czasowa: „Malarstwo w XIX wieku” — najcenniejsze nabytki Muzeum z lat 1976-1980.

Punkt Muzealny w Supraślu — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych) w godz. 10-17, w niedziele w godz. 10-16. Wystawy stałe: Pradzieje Białostockie; Galeria Malarstwa Polskiego. Wystawa czasowa: „Malarstwo w XIX wieku” — najcenniejsze nabytki Muzeum z lat 1976-1980.

Ekspozycja wewnątrz (Pałac w Choruchowie) — czynna w czwartki w godz. 10-17, w niedziele w godz. 10-16.

Oddział Muzeum Okręgowego (Arsenal) — ul. Mickiewicza 2 — Wystawa rzeźb Alfonsa Karnego — czynna codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych) w godz. 10-17.

Muzeum w Tykocinie — ul. Korcia 2 — Oddział Muzeum Okręgowego — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków, środy i dni poświęconych) w godz. 10-17, w niedziele w godz. 10-16. Wystawy stałe: Dzieje wojskowe ziem północno-wschodnich Polski; Galeria rzeźb białostockich; Edmunda Majkowskiego; Galeria: Złoty wiek w sztuce ludowej.

WYSTAWY

W BIAŁYMSTOKU

Salon Wystawowy BWA (Arsenal) — ul. Mickiewicza 2 — Malarstwo i rzeźba krakowskie — okręg

Bielsk Podlaski — „Dick i Janina” — prod. USA (od lat 13)

Dąbrowa Białostocka — „Początek z Hongkongu”, prod. franc. (od lat 12)

Hajnówka — „Słaba Wulf”, prod. NRD (od lat 13)

Lapy — „Siedem noc w Japonii”, prod. ang. (od lat 12)

Modki — „Rydz”, prod. polsk. (od lat 13)

Sieniaty — „39 stopni”, prod. ang. (od lat 12)

Sokołki — „Powrót Mechagodzi”, prod. ang. (od lat 12)

Kierownictwo kin zastrzega możliwość zmian programu.

KŁUBY

Klub Rozrywkowy — ul. Wierzbowa 6 — „Karnawałowe rytmy” — program dyskotekowy w godz. 19-23.30.

KINA W WOJEWÓDZTWIE BIAŁOSTOCKIM

Bielsk Podlaski — „Dick i Janina”, prod. USA (od lat 13)

Dąbrowa Białostocka — „Początek z Hongkongu”, prod. franc. (od lat 12)

Hajnówka — „Słaba Wulf”, prod. NRD (od lat 13)

Lapy — „Siedem noc w Japonii”, prod. ang. (od lat 12)

Modki — „Rydz”, prod. polsk. (od lat 13)

Sieniaty — „39 stopni”, prod. ang. (od lat 12)

Sokołki — „Powrót Mechagodzi”, prod. ang. (od lat 12)

Kierownictwo kin zastrzega możliwość zmian programu.

W przestronnej, nowoczesnej urzędowej i wyposażonej kuchni „Krdiną” Walentyna Majewska i Teresa Klepacka.

Radio i TV

RADIO

PROGRAM I

Wiedomości: 0.01, 1.00, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 0.00

Kalendarz kulturalny i nauki polskiej: 0.11 Noc z melodią i piosenką; 5.05 Zielone studio; 5.40 Naukowy rolnik; 9.00 Czwórka poranna; 10.00 Dzień dobry; 11.00 Dzień dobry; 12.00 Dzień dobry; 13.00 Dzień dobry; 14.00 Dzień dobry; 15.00 Dzień dobry; 16.00 Dzień dobry; 17.00 Dzień dobry; 18.00 Dzień dobry; 19.00 Dzień dobry; 20.00 Dzień dobry; 21.00 Dzień dobry; 22.00 Dzień dobry; 23.00 Dzień dobry; 0.00 Dzień dobry

TELEWIZJA

PROGRAM I

6.00 — Program informacyjny „Czas”

6.40 — Gimnastyka poranna

7.05 — Naprzód, chłopcy!

12.50 — Filmy dokumentalne

13.45 — Czego i jak uczyć w PTU

14.30 — „Śpiewak ludu” — koncert

14.45 — Język rosyjski

15.00 — Odczytywanie siatek, trębacze

17.00 — Hokej „CSKA” — „Dynamo” (Ryga)

18.00 — Program informacyjny „Czas”

19.35 — Międzynarodowy turniej w piłce nożnej. Final

21.15 — Dajcie cię program ze studia TV Białostockiej

TELEWIZJA

PROGRAM II

6.00 Teleferia oraz film z serii „Wojna planet”

14.00 W drodze do nowego

14.30 Telewizja w sprawie miłardów

15.30 NURT

15.30 Program dnia

15.35 Obiektowy program województwa białostockiego, powiatów, kieleckiego, konińskiego, leżajskiego, zielonogórskiego

16.15 Dziennik

16.30 Kino telefilm: „Opowieść starego marynarza”, odc. pt. „Antarktyda”

16.55 Dzień dobry w kręgu rodziny

17.30 Losowanie Express Lotki i Małego Lotka

17.30 Dom i My

17.50 Turystyka i wypoczynek

18.30 „Akabba” — morskie wrota Jordanii

18.50 Dobranoc

19.00 „Camerata”

19.30 Dziennik Telewizyjny

20.10 Robotnicze sprawy „Gdzie woda ciekła i trawa sieniła”

22.15 „Podróż sentymentalna” — w 90 rocznicę urodzin Artura Rubinstein

22.30 Dziennik

23.15 Telewizja w sprawie miłardów

PROGRAM III

Wiedomości: 6.00, 12.00, 16.00, 18.30, 6.00 Gra kapłanów; 6.10 NURT; 6.30 Piosenki z uśmiechem; 6.45 Białostocki Radiowy Kurier Poranny; 7.40 Radio edukacyjne; 8.00 I. J. Federowski; 8.30 Wokół Kosmosu; 8.50 Zespół SGGW AR „Promni”; 9.00 Dzieci; „Kto gra amyskiem”; 9.30 Wolfgang Amadeus Mozart; 10.00 Księga strasznych; 10.30 Sztuka przyrody; 11.00 Dł. III. III; 11.30 G. Donizetti; 12.05 Turyści i wypoczynek; 12.35 „Antykwarium”; 13.00 Język angielski; 13.30 Język angielski; 14.00 Język angielski; 14.30 Język angielski; 15.00 Język angielski; 15.30 Język angielski; 16.00 Język angielski; 16.30 Język angielski; 17.00 Język angielski; 17.30 Język angielski; 18.00 Język angielski; 18.30 Język angielski; 19.00 Język angielski; 19.30 Język angielski; 20.00 Język angielski; 20.30 Język angielski; 21.00 Język angielski; 21.30 Język angielski; 22.00 Język angielski; 22.30 Język angielski; 23.00 Język angielski; 23.30 Język angielski; 0.00 Język angielski

TELEWIZJA

PROGRAM I

6.00 Teleferia oraz film z serii „Wojna planet”

14.00 W drodze do nowego

14.30 Telewizja w sprawie miłardów

15.30 NURT

15.30 Program dnia

15.35 Obiektowy program województwa białostockiego, powiatów, kieleckiego, konińskiego, leżajskiego, zielonogórskiego

16.15 Dziennik

16.30 Kino telefilm: „Opowieść starego marynarza”, odc. pt. „Antarktyda”

16.55 Dzień dobry w kręgu rodziny

17.30 Losowanie Express Lotki i Małego Lotka

17.30 Dom i My

17.50 Turystyka i wypoczynek

18.30 „Akabba” — morskie wrota Jordanii

18.50 Dobranoc

19.00 „Camerata”

19.30 Dziennik Telewizyjny

20.10 Robotnicze sprawy „Gdzie woda ciekła i trawa sieniła”

22.15 „Podróż sentymentalna” — w 90 rocznicę urodzin Artura Rubinstein

22.30 Dziennik

23.15 Telewizja w sprawie miłardów

PROGRAM II

6.00 Teleferia oraz film z serii „Wojna planet”

14.00 W drodze do nowego

14.30 Telewizja w sprawie miłardów

15.30 NURT

15.30 Program dnia

15.35 Obiektowy program województwa białostockiego, powiatów, kieleckiego, konińskiego, leżajskiego, zielonogórskiego

16.15 Dziennik

16.30 Kino telefilm: „Opowieść starego marynarza”, odc. pt. „Antarktyda”

16.55 Dzień dobry w kręgu rodziny

17.30 Losowanie Express Lotki i Małego Lotka

17.30 Dom i My

17.50 Turystyka i wypoczynek

18.30 „Akabba” — morskie wrota Jordanii

18.50 Dobranoc

19.00 „Camerata”

19.30 Dziennik Telewizyjny

20.10 Robotnicze sprawy „Gdzie woda ciekła i trawa sieniła”

22.15 „Podróż sentymentalna” — w 90 rocznicę urodzin Artura Rubinstein

22.30 Dziennik

23.15 Telewizja w sprawie miłardów

TELEWIZJA

PROGRAM I

6.00 Teleferia oraz film z serii „Wojna planet”

14.00 W drodze do nowego

14.30 Telewizja w sprawie miłardów

15.30 NURT

15.30 Program dnia

15.35 Obiektowy program województwa białostockiego, powiatów, kieleckiego, konińskiego, leżajskiego, zielonogórskiego

16.15 Dziennik

16.30 Kino telefilm: „Opowieść starego marynarza”, odc. pt. „Antarktyda”

16.55 Dzień dobry w kręgu rodziny

17.30 Losowanie Express Lotki i Małego Lotka

17.30 Dom i My

17.50 Turystyka i wypoczynek

18.30 „Akabba” — morskie wrota Jordanii

18.50 Dobranoc

19.00 „Camerata”

19.30 Dziennik Telewizyjny

20.10 Robotnicze sprawy „Gdzie woda ciekła i trawa sieniła”

22.15 „Podróż sentymentalna” — w 90 rocznicę urodzin Artura Rubinstein

22.30 Dziennik

23.15 Telewizja w sprawie miłardów

PROGRAM II

6.00 Teleferia oraz film z serii „Wojna planet”

14.00 W drodze do nowego

14.30 Telewizja w sprawie miłardów

15.30 NURT

15.30 Program dnia

15.35 Obiektowy program województwa białostockiego, powiatów, kieleckiego, konińskiego, leżajskiego, zielonogórskiego

16.15 Dziennik

16.30 Kino telefilm: „Opowieść starego marynarza”, odc. pt. „Antarktyda”

16.55 Dzień dobry w kręgu rodziny

17.30 Losowanie Express Lotki i Małego Lotka

17.30 Dom i My

17.50 Turystyka i wypoczynek

18.30 „Akabba” — morskie wrota Jordanii

18.50 Dobranoc

19.00 „Camerata”

19.30 Dziennik Telewizyjny

20.10 Robotnicze sprawy „Gdzie woda ciekła i trawa sieniła”

22.15 „Podróż sentymentalna” — w 90 rocznicę urodzin Artura Rubinstein

22.30 Dziennik

23.15 Telewizja w sprawie miłardów

TELEWIZJA

PROGRAM I

6.00 Teleferia oraz film z serii „Wojna planet”

14.00 W drodze do nowego

14.30 Telewizja w sprawie miłardów

15.30 NURT

15.30 Program dnia

15.35 Obiektowy program województwa białostockiego, powiatów, kieleckiego, konińskiego, leżajskiego, zielonogórskiego

16.15 Dziennik

16.30 Kino telefilm: „Opowieść starego marynarza”, odc. pt. „Antarktyda”

16.55 Dzień dobry w kręgu rodziny

17.30 Losowanie Express Lotki i Małego Lotka

17.30 Dom i My

17.50 Turystyka i wypoczynek

18.30 „Akabba” — morskie wrota Jordanii

18.50 Dobranoc

19.00 „Camerata”

19.30 Dziennik Telewizyjny

20.10 Robotnicze sprawy „Gdzie woda ciekła i trawa sieniła”

22.15 „Podróż sentymentalna” — w 90 rocznicę urodzin Artura Rubinstein

22.30 Dziennik

23.15 Telewizja w sprawie miłardów

PROGRAM II

6.00 Teleferia oraz film z serii „Wojna planet”

14.00 W drodze do nowego

14.30 Telewizja w sprawie miłardów

15.30 NURT

15.30 Program dnia

15.35 Obiektowy program województwa białostockiego, powiatów, kieleckiego, konińskiego, leżajskiego, zielonogórskiego

16.15 Dziennik

16.30 Kino telefilm: „Opowieść starego marynarza”, odc. pt. „Antarktyda”

16.55 Dzień dobry w kręgu rodziny

17.30 Losowanie Express Lotki i Małego Lotka

17.30 Dom i My

17.50 Turystyka i wypoczynek

18.30 „Akabba” — morskie wrota Jordanii

18.50 Dobranoc

19.00 „Camerata”

19.30 Dziennik Telewizyjny

20.10 Robotnicze sprawy „Gdzie woda ciekła i trawa sieniła”

22.15 „Podróż sentymentalna” — w 90 rocznicę urodzin Artura Rubinstein

22.30 Dziennik

23.15 Telewizja w sprawie miłardów

TELEWIZJA

PROGRAM I

6.00 Teleferia oraz film z serii „Wojna planet”

14.00 W drodze do nowego

14.30 Telewizja w sprawie miłardów

15.30 NURT

15.30 Program dnia

15.35 Obiektowy program województwa białostockiego, powiatów, kieleckiego, konińskiego, leżajskiego, zielonogórskiego

16.15 Dziennik

16.30 Kino telefilm: „Opowieść starego marynarza”, odc. pt. „Antarktyda”

16.55 Dzień dobry w kręgu rodziny

17.30 Losowanie Express Lotki i Małego Lotka

17.30 Dom i My

17.50 Turystyka i wypoczynek

18.30 „Akabba” — morskie wrota Jordanii

18.50 Dobranoc

19.00 „Camerata”

19.30 Dziennik Telewizyjny

20.10 Robotnicze sprawy „Gdzie woda ciekła i trawa sieniła”

22.15 „Podróż sentymentalna” — w 90 rocznicę urodzin Artura Rubinstein

22.30 Dziennik

23.15 Telewizja w sprawie miłardów

PROGRAM II

6.00 Teleferia oraz film z serii „Wojna planet”

14.00 W drodze do nowego

14.30 Telewizja w sprawie miłardów

15.30 NURT

15.30 Program dnia

15.35 Obiektowy program województwa białostockiego, powiatów, kieleckiego, konińskiego, leżajskiego, zielonogórskiego

16.15 Dziennik

16.30 Kino telefilm: „Opowieść starego marynarza”, odc. pt. „Antarktyda”

16.55 Dzień dobry w kręgu rodziny

17.30 Losowanie Express Lotki i Małego Lotka

17.30 Dom i My

17.50 Turystyka i wypoczynek

18.30 „Akabba” — morskie wrota Jordanii

18.50 Dobranoc

19.00 „Camerata”

19.30 Dziennik Telewizyjny

20.10 Robotnicze sprawy „Gdzie woda ciekła i trawa sieniła”

22.15 „Podróż sentymentalna” — w 90 rocznicę urodzin Artura Rubinstein

22.30 Dziennik

23.15 Telewizja w sprawie miłardów

